

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

29 november 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2008**

BELEIDSBRIEF

**Bestuurszaken
Beleidsprioriteiten 2007-2008**

BELEIDSBRIEF

**E-government en Wetsmatiging
Beleidsprioriteiten 2007-2008**

BELEIDSBRIEF

**Binnenlands Bestuur
Beleidsprioriteiten 2007-2008**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heren Dirk De Cock en Marnic De Meulemeester
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Kurt De Loor.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, Katleen Martens, An Michiels, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Sonja Claes, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Laurence Libert, de heer Francis Vermeiren;

de heer Kurt De Loor, mevrouw Else De Wachter, de heer Jacky Maes.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

de dames Cathy Berx, Vera Jans, Joke Schauvliege, de heer Luc Van den Brande;

mevrouw Vera Van der Borgh, de heren Bob Verstraete, Paul Wille;

de heren Dirk De Cock, Marcel Logist, Dany Vandenbossche.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck;

de heer Christian Van Eyken.

Zie:

15 (2007-2008)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 5: Amendementen

Zie ook:

12-A (2006-2007)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen + Erratum

13 (2007-2008)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma

14 (2007-2008)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet

16 (2007-2008)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

1388 (2007-2008)

- Nr. 1: Beleidsbrief

1392 (2007-2008)

- Nr. 1: Beleidsbrief

1393 (2007-2008)

- Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
I. Bestuurszaken, e-government en wetsmatiging	5
1. Inleidende toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	5
1.1. Toelichting bij het ontwerp van uitgavenbegroting 2008.....	5
1.2. Toelichting bij de beleidsbrief E-government en Wetmatiging	6
1.2.1. Wetgevingskwaliteit en administratieve vereenvoudiging.....	6
1.2.2. E-government	8
1.2.3. Overzicht beleidsinitiatieven 2008	9
1.3. Toelichting bij de beleidsbrief Bestuurszaken.....	9
1.3.1. Vier grote sporen inzake organisatieontwikkeling	10
1.3.2. Vier sporen voor meer kwaliteit	11
1.3.3. Integriteit	11
1.3.4. HRM-beleid.....	12
1.3.5. Emancipatiebeleid en kansengroepen.....	13
1.3.6. ICT als ondersteunende actor voor inhoudelijke beleidsinitiatieven.....	13
1.3.7. Facilitair management	14
1.3.8. Vlaamse Bouwmeester	14
1.3.9. Vlaanderen in relatie tot andere besturen	15
2. Algemene bespreking	15
2.1. Beleidsbrief E-government en Wetmatiging.....	15
2.1.1. Tussenkomenst van de heer Marnic De Meulemeester.....	15
2.1.2. Antwoorden van de minister	15
2.1.3. Repliek van de commissieleden en aanvullend antwoord van de minister.....	16
2.2. Beleidsbrief Bestuurszaken	16
2.2.1. Tussenkomenst van de heer Marnic De Meulemeester.....	16
2.2.2. Tussenkomenst van mevrouw Hilde De Lobel	17
2.2.3. Tussenkomenst van de heer Dirk De Cock	18
2.2.4. Antwoorden van de minister	19
2.2.5. Replieken van de commissieleden met aanvullend antwoord van de minister.....	20
3. Indicatieve stemming	21
II. Binnenlandse Aangelegenheden.....	21
1. Inleidende toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering	21
1.1. Toelichting bij het ontwerp van uitgavenbegroting 2008.....	21
1.1.1. Lokale financiën	21
1.1.2. Ontwerp van programmadecreet 2008.....	21
1.1.3. Prioriteiten 2007-2008 voor het Binnenlands Bestuur	22
1.1.4. Regelgevingsagenda 2007-2008	24

2. Algemene bespreking	24
2.1. Regelgeving voor de lokale besturen	24
2.2. Financieel draagvlak voor de lokale besturen	26
2.2.1. Compensatie Eliaheffing	26
2.2.2. Gemeentefonds – basisfinanciering van de gemeenten	27
2.2.3. Fiscaal pact – globaal pact	28
2.2.4. Verlichting van de schulden van de gemeenten	30
2.2.5. Externe audit	31
2.2.6. Selectieve onroerende voorheffing	31
2.3. Verlenging trekkingsrechten Investeringsfonds	31
2.4. Organisatie van de verkiezingen	32
2.5. Planlastenreductie	32
2.6. Politiek en administratief management	33
2.7. Agentschap voor Binnenlands Bestuur	34
2.8. Beleid in de Vlaamse Rand	35
2.9. Erkenning islamitische eredienst	35
2.10. Ontmoetingscentra voor de verenigingen voor vrijzinnigen	36
3. Indicatieve stemming	37

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie besprak op 20 en 27 november 2007 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008. De bespreking had betrekking op de bevoegdheid Bestuurszaken, Wetsmatiging en E-government van de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, en op de bevoegdheid Binnenlands Bestuur van de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering.

De uitgavenbegroting 2008 werd besproken in samenhang met de beleidsbrief Bestuurszaken – Beleidsprioriteiten 2007-2008 (*Parl. St. Vl. Parl. 2007-08*, nr. 1392/1), de beleidsbrief Wetsmatiging en E-government – Beleidsprioriteiten 2007-2008 (*Parl. St. Vl. Parl. 2007-08*, nr. 1393/1) en de beleidsbrief Binnenlands Bestuur – Beleidsprioriteiten 2007-2008 (*Parl. St. Vl. Parl. 2007-08*, nr. 1388/1).

I. BESTUURSZAKEN, E-GOVERNMENT EN WETSMATIGING

1. Inleidende toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

1.1. Toelichting bij het ontwerp van uitgavenbegroting 2008

- Programma BA: Apparaatskredieten Bestuurszaken

De *minister* stelt dat ten gevolge van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) het programma apparaatskredieten gesplitst werd en de budgetten werden verdeeld over de apparaatskredieten van de 13 beleidsdomeinen.

Een belangrijke wijziging op artikelniveau van het programma apparaatskredieten Bestuurszaken is dat het interdepartementaal krediet voor uitstappers in 2008 terugvalt op 12.000 euro. In 2007 bedroeg het

nog 2.112.000 euro. De mensen die nog genieten van die uitstapregeling, hebben nagenoeg allemaal de leeftijd van 60 jaar bereikt.

Met betrekking tot de wedden en toelagen van het departement Bestuurszaken, het agentschap voor Overheidspersoneel en het agentschap voor Facilitair Management is er een bijkomend budget voor de mandaattoelage, voor de maaltijdcheques en voor de endogene groei of vergrijzingscoëfficiënt. Tevens stijgt het weddenbudget van het departement Bestuurszaken door een overschrijving van 839.000 euro vanuit de diverse entiteiten voor 18,5 voltijds-equivalente personeelsleden voor de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk.

De Vlaamse Regering heeft op 19 september 2007 de verdere uitbouw en organisatie van het archiefbeheer binnen de Vlaamse overheid goedgekeurd, waarvoor er 215.000 euro – niet gecompenseerd – wordt toegekend.

De werkingskredieten informatica van het agentschap voor Overheidspersoneel worden recurrent verhoogd met 293.000 euro. Dit moet toelaten de exploitatiekosten van het elektronische personeelsbeheer Vlimpers en een aantal ontwikkelingskosten te betalen.

- Programma BC: Bestuurszaken algemeen

Op het nieuwe programma Bestuurszaken algemeen staat 160.000 euro voor de dotatie aan de Strategische Adviesraad voor Bestuurszaken.

- Programma BD: Reguleringsmanagement

In het programma Reguleringsmanagement blijft het budget – op de indexering na – gelijk op 513.000 euro.

- Programma BE: E-government

Bij e-government stijgt het budget van 3.678.000 euro naar 4.229.000 euro. De kredieten worden dus recurrent met 500.000 euro verhoogd voor nieuwe en/of uitbreiding van bestaande initiatieven, onder meer voor de lokale besturen.

- Programma BF: Facilitair

Voor facilitair management zijn er, behoudens de indexering en interne compensaties, geen bijkomende

beleidskredieten. De dotatie aan de Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Schoonmaak bedraagt 8.745.000 euro tegenover 8.532.000 euro in 2007. De dotatie aan de DAB Catering blijft op hetzelfde niveau.

Ook binnen het programma ICT van het beleidsdomein Bestuurszaken blijven de werkingsdotatie en de investeringsdotatie aan de dienst met afzonderlijk beheer ICT op dezelfde hoogte als in 2007.

– Programma BK: P&O

Vanaf 2008 krijgt Jobpunt Vlaanderen een subsidie van 400.000 euro voor de taken die voordien door de dienst Rekrutering en Selectie uitgevoerd werden en nu door Jobpunt Vlaanderen. Het gaat om een gecompenseerde verhoging.

– Programma BL: Patrimonium

Onder het nieuwe programma Patrimonium zijn de begrotingsartikelen voor de werking van het team van de Vlaamse bouwmeester gegroepeerd. Het totale budget bedraagt in 2008 697.000 euro.

1.2. Toelichting bij de beleidsbrief E-government en Wetsmatiging

De *minister* verklaart dat inzake wetsmatiging en e-government een voortdurend streven naar kwaliteit slechts mogelijk is op basis van een zeer nauwe samenwerking tussen de beleidsdomeinen. Wetsmatiging en e-government zijn horizontale bevoegdheden, waarbij de minister met bescheiden middelen coördinerend en stimulerend moet optreden. Voor wetsmatiging is er 500.000 euro beschikbaar en voor e-government 4,5 miljoen euro.

Voor 2008 staan een aantal ambitieuze innovaties op het getouw, met name de start van de nulmetingen van administratieve lasten en de formulering van reductiedoelstellingen, en de eerste stappen in de richting van e-government op het niveau van de lokale besturen. Voor dit laatste punt is een budget van 500.000 euro uitgetrokken.

1.2.1. Wetgevingskwaliteit en administratieve vereenvoudiging

Terugblik op 2007

De *minister* stelt dat men in kwaliteitsvolle regelgeving en in minder maar betere reguleringsimpactana-

lyses (RIA's) heeft geïnvesteerd. De compensatieregel wordt onverkort toegepast. Eind 2006 is beslist de compensatieregel ook toe te passen indien geen RIA moet worden uitgevoerd. Sinds de invoering van de compensatieregel in het begin van 2005 kon voor een bedrag van 14,5 miljoen euro aan administratieve lasten worden geschrapt.

In de loop van 2007 zijn twee nieuwe structurele maatregelen genomen, met name de oprichting van een cel Wetskwaliteit per beleidsdomein en de start van de regelgevingsagenda. In de beleidsbrief van elke minister is nu een regelgevingsagenda opgenomen. Eind 2007 zal de website met nieuwe inhoud, nieuwe sjablonen en gedetailleerder informatie worden aangevuld. Vlaanderen zal hiermee bij de goede leerlingen van de Europese Unie behoren.

Een aantal concrete vereenvoudigingsprojecten zijn afgewerkt. Die projecten zijn afkomstig uit een actieplan dat de Vlaamse Regering in 2005 heeft goedgekeurd. Op dit ogenblik zijn 69 projecten afgewerkt en zijn 50 projecten nog lopende. De lopende projecten zullen in nieuwe actieplannen worden opgenomen. Belangrijke voorbeelden van dergelijke projecten zijn de eenmalige perceelsregistratie, de bottom-up-meting van de administratieve lasten voor landbouwers, de vermindering van de planlasten voor de lokale besturen, de inventarisatie van de Vlaamse vergunningen en erkenningen en de vereenvoudiging van de sportregelgeving.

Er werd in opleiding, 'monitoring' en communicatie geïnvesteerd en in samenwerking met vrijwilligers en verenigingen werd het project 'Samen Vereenvoudigen' opgestart. Het eindrapport is op 20 juli 2007 opgeleverd.

Op de formulierensite worden formulieren op criteria als klantvriendelijkheid, taalgebruik en administratieve last doorgelicht. Goede formulieren krijgen een kwaliteitslabel. Verder werd de stap naar het gebruik van elektronische formulieren gezet.

De opgezette samenwerkingsverbanden hebben goede gevolgen. Op het lokaal niveau gaat het om de 'eenvoudigste stad/gemeente 2007'. Op federaal niveau wordt deelgenomen aan het Overlegcomité Administratieve Vereenvoudiging. Op Europees niveau neemt Vlaanderen deel aan de zesmaandelijksse bijeenkomst van de directors of better regulation. Daarnaast maakt Vlaanderen deel uit van het zogenaamde 'netwerk standaardkostenmodel'. Vlaanderen is de enige entiteit binnen de Belgische federatie die het standaardkostenmodel momenteel hanteert.

Klemtonen in 2008

De uitbouw van een RIA-databank moet het mogelijk maken de kwaliteit van de regelgeving in 2008 verder te verbeteren. Er wordt gestart met nulmetingen, gekoppeld aan concrete actieplannen. De Europese Unie heeft beslist de eigen regelgeving met 25 percent te verminderen. De federale overheid heeft een gelijkaardige ambitie. De minister is van oordeel dat een overheid geen reductiedoelstellingen kan formuleren zonder eerst nulmetingen te verrichten. Om de lasten op ondernemingen, lokale overheden, verenigingen en het onderwijs te drukken, is het aangewezen de huidige lasten te meten en vervolgens reductiedoelstellingen te formuleren.

De vijf voortrekkers, die alle in de beleidsbrief vermeld staan, zijn al ver gevorderd. De nulmetingen zijn zo grondig verricht dat de reductiedoelstellingen allicht niet tegen het einde van dit jaar zullen kunnen worden geformuleerd. Met betrekking tot de andere beleidsdomeinen zullen de reductiedoelstellingen tegen december 2008 worden geformuleerd. Tegen het begin van 2012 moeten alle reductieplannen worden uitgevoerd en moet de planlastvermindering op het terrein worden gerealiseerd.

In de helft van 2008 worden de cellen Wetskwaliteit geëvalueerd. De regelgeving zal verder worden verfijnd. Het is de bedoeling te evolueren in de richting van de zogenaamde 'road maps' zoals de Europese Unie die hanteert.

Om de vereenvoudigingen beter voelbaar te maken, wordt gekozen voor rollende vereenvoudigingsprojecten. De nog lopende projecten van het actieplan reguleringsmanagement 2005 zullen worden opgenomen in de specifieke actieplannen van de nulmetingen. Per beleidsdomein zullen doelstellingen worden geformuleerd. Jaarlijks zal een voortgangsrapport aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

De benchmarking van vergunningen en erkenningen zal eventueel door middel van het zogenaamde 'wissel-leren' gebeuren. Elke minister moet aan de Vlaamse Regering rapporteren. Tegelijkertijd wordt nagegaan of de Vlaamse vergunningen compatibel zijn met de Europese Dienstenrichtlijn.

Verder worden de inspanningen inzake opleiding, monitoring en communicatie voortgezet. De wetgevingsambtenaren zullen kunnen beschikken over de door het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving

ontwikkelde modules met betrekking tot wetgevingsleer.

Het project 'Samen vereenvoudigen' zal met de op basis van de nulmetingen opgestelde actieplannen samenvloeien. Dit zal resulteren in een grondiger aanpak en in een permanent online meldpunt met een webformulier op de website van de dienst Wetsmatiging.

Wat de formulierensite betreft, benadrukt de minister dat het een ontzettend werk is geweest om alle bestaande formulieren van de Vlaamse overheid te inventariseren. De aandacht gaat vooral naar de goede en eenvoudige formulering. In totaal gaat het om 1332 formulieren, waarvan slechts 207 formulieren het kwaliteitslabel hebben gekregen. Uitgesplitst gaat het om 809 formulieren die niets met onderwijs te maken hebben, waarvan er 143 het kwaliteitslabel hebben gekregen, en om 523 formulieren die op onderwijs en vorming betrekking hebben, waarvan er 64 het kwaliteitslabel hebben gekregen. De prioritaire formulieren, die het vaakst worden gebruikt, moeten zo snel mogelijk elektronisch kunnen worden ingevuld. Het streefdoel is dubbel. Alle formulieren moeten worden gedigitaliseerd en alle formulieren moeten een kwaliteitslabel krijgen.

Het voorontwerp van Formulierendecreet is klaar en zal binnenkort aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Er moet een oplossing worden gevonden voor de vereenvoudiging en digitalisering van de formulieren die aan een regelgeving zijn gekoppeld. Het grote probleem is dat veel formulieren in de decreetgeving zelf zijn opgenomen en mee in het Belgisch Staatsblad zijn gepubliceerd. Er zijn twee mogelijkheden om die formulieren aan te passen. Indien men geen groot decreet voor alle formulieren maakt, moet men de betrokken decreten per beleidsdomein wijzigen. Dat zou een groot en onproductief werk zijn.

Verder wordt de stap gezet naar de gelijkschakeling van de papieren en elektronische formulieren, inclusief het gebruik van de elektronische handtekening. Men baseert zich hierbij op artikel 2281 van het Burgerlijk Wetboek.

De in 2007 opgezette samenwerkingsverbanden worden in 2008 voortgezet. Men streeft naar een interinstitutioneel akkoord over de RIA tussen het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de strategische adviesraden. Die instellingen zijn intussen

aangeschreven en de eerste reacties zijn alvast positief.

De cellen Wetskwaliteit zullen de functie van de contactpersonen reguleringsmanagement overnemen. Ze zullen voor elk beleidsdomein als aanspreekpunt fungeren.

De laureaten van de ‘eenvoudige stad/gemeente 2007’ zullen bij de uitvoering van hun projecten worden begeleid.

1.2.2. *E-government*

Terugblik op 2007

Wat e-government betreft, zal het platform voor maximale gegevensdeling tussen administraties en agentschappen (Magda-platform) in een hogere versnelling worden geschakeld. Er werd een centrale uitwisselingsinfrastructuur opgebouwd. In 2007 werd 1,2 miljoen euro bijkomend geïnvesteerd. Men beschikt al over meer dan 30 Vlaamse toepassingen op het vlak van e-government. Het Magda-platform maakt deel uit van ‘Vlaanderen in Actie’ en combineert vereenvoudiging met de invoering van e-government.

De Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) is een goed instrument. De kruispuntbank werd met cijfers over omzet, tewerkstelling en andere dossierinformatie over ondernemingen verrijkt. Voor de lokale besturen zal die databank met gemeentelijke basisbestanden worden aangevuld. In 2008 wordt een bijkomend krediet uitgetrokken voor dit werkinstrument voor de gemeentebesturen. Het pilootproject in Waregem laat de gemeenten toe schitterend beleidsmatig werk te leveren. Alle bedrijven, vrije beroepen, persoonszaken, vennootschappen en dergelijke worden in kaart gebracht. De VKBO bevat informatie over doelstellingen, activiteiten, tewerkstelling, vergunningen en ruimtelijke situering. Het gaat om een efficiënt beleidsinstrument in functie van de ruimtelijke ordening, leefmilieu en bedrijfsvervoersplannen. De verrijking van de VKBO vergt wel een ernstige investering.

Hetzelfde geldt voor de Verrijkte Kruispuntbank voor Personen (VKBP). Er worden met succes al nieuwe diensten aangeboden. De online abonnementsdienst van De Lijn maakt het mogelijk online een abonnement aan te vragen. De Lijn kent automa-

tisch de familiale gegevens en kan onmiddellijk zeggen voor welk abonnement iemand in aanmerking komt. Het is niet langer nodig een formulier in te vullen of attesten af te leveren.

Magda zal verder worden ondersteund en uitgebouwd. Het personeelseffectief van CORVE werd ook uitgebreid. In totaal werken bij CORVE twaalf mensen met een budget van 4,5 miljoen euro. Dat is erg bescheiden. In het federale e-gov werken 87 mensen met een budget van 33 miljoen euro. Verhoudingsgewijs moet men helemaal niet blozen over wat met de ingezette middelen en mensen wordt bereikt.

2007 was ook het jaar van een aantal Vlaamse Integratieprojecten of VIP-projecten. Jaarlijks wordt een oproep gelanceerd. De projecten zijn het e-loket van De Lijn, de eenmalige perceelsregistratie, de automatische gegevensopvraging premiezoeker, het e-loket voorkooprecht, het digitaal vrijetijdsloket Vlaanderen, de vaccinatiegegevensbank, de vrijstellingsattesten voor successierechten, en de simulatie en dossieropvolgingsmodule voor studietoelagen. Dit laatste zijn simulaties om te berekenen welke studietoelage men zal krijgen. In 2006 werd al een belangrijke stap gezet waardoor de studietoelage volledig elektronisch kan worden aangevraagd en attesten over gezinsinkomen en gezinssamenstelling of een bewijs dat onderwijs wordt gevolgd, niet langer nodig zijn. Hetzelfde gebeurde voor de aanvraag van het kindergeld voor studenten van meer dan 18 jaar. Zij moeten ook geen attest van de onderwijsinstelling meer indienen.

In 2007 werd een elektronische formuliervoorziening ontwikkeld, waarbij met het Magda-principe werd rekening gehouden. De sterkte van het elektronische formulier is dat wanneer men bij een onderdeel aankomt dat gegevens bevat die de Vlaamse overheid al bezit, ze niet opnieuw moeten worden ingebracht. Voorbeelden hiervan zijn het ondernemingsnummer of het kadastraal inkomen van een bedrijf. Het is de bedoeling dat de koppeling van de e-formulieren aan Magda gebruikscomfort en minder fouten oplevert.

Onder de samenwerking met andere overheden valt de eerste dienstverlening aan gemeenten. Een voorbeeld in dit verband is de reeds geciteerde Waregemse bedrijvengids.

Uit een studie interbestuurlijk e-government werden vier krachtlijnen weerhouden betreffende de samenwerking met andere overheden: meer structu-

rele samenwerking, meer interactieve communicatie, maximale gegevensdeling eenvoudig maken, en standaarden en normen vastleggen.

De website www.aandeslag.be is gestart 20 maart 2007. Het is een website met alle informatie en kennis over loonkostverlagende maatregelen voor werkgevers, werknemers en intermediairs. In dit land is het vaak ontzettend moeilijk om te weten welk soort toelagen er voor arbeidskostvermindering bestaan. Die zijn nu allemaal terug te vinden op één website.

In 2007 werd een voorontwerp van decreet 'elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer' principieel door de regering goedgekeurd. Het bevat een aantal belangrijke principes: het principe van eenmalige gegevensopvraging dat rechten zal genereren ten aanzien van ondernemers en burgers, het principe van authentieke gegevensbronnen en het principe van bescherming van de privacy. Dit voorontwerp vervolgt nu zijn weg en zit in de fase van de adviesaanvragen.

Klemtonen voor 2008

In 2008 wordt Magda op kruissnelheid gebracht. Magda wordt bij zo veel mogelijk administraties en agentschappen aangemoedigd, de VKBO wordt verder verrijkt en de VKBP wordt uitgebouwd tot een echte Vlaamse kruispuntbank. Altijd opnieuw blijft het bewaken van veiligheid en privacy een belangrijke klemtoon.

In 2008 worden vijf VIP-projecten op analysevlak geselecteerd: de Vlaamse leerresultatendatabank, het samenvoegen van de databanken van het Vlaams instituut voor onroerend erfgoed ('Malvin'), een studentenportfolio met de leerkredieten, resultaten en vrijstellingen, de landbouwidentificatiegegevens en het elektronisch voorkooploket.

Er zijn in 2008 ook vijf uitvoeringsprojecten: de digitale bouwaanvraag, het elektronisch loket perceelsintekening voor landbouwers, de milieuvergunningendatabank met uitwisseling van gegevens, de diversiteitsplannen online en voor het UZ Gent de elektronische kassaconsultaties, een nieuw systeem dat volgend jaar ontwikkeld zal worden.

Volgens de minister is men al tamelijk ver gevorderd met de elektronische formulieren. De eerste 50 elektronische formulieren die beantwoorden aan het kwaliteitslabel, zullen online beschikbaar zijn en kunnen

gebruikt worden door burgers en bedrijven. De formulieren worden verder gedigitaliseerd in 2008.

Er zullen nog nieuwe, bijkomende initiatieven worden genomen. Het eerste is het elektronisch identiteitsbeheer e-government met een identiteitsbeheer van ambtenaren. Daarbij zullen nog striktere procedures worden vastgelegd waardoor een ambtenaar met zijn elektronische identiteitskaart niet altijd toegang krijgt tot bestanden, maar alleen in bepaalde omstandigheden en wanneer hij of zij werkt in een bepaald programma, maar niet omdat hij of zij houder is van de kaart. Hij of zij moet de gelegitimeerde zijn voor een bepaald gebruik.

Men zal ambitieus te werk gaan met betrekking tot de geografische gegevens. Men streeft een betere integratie na en zal werken in overleg met AGIV en GIS-Vlaanderen. Men werkt aan het ontsluiten van geogegevens in een opensourceplatform waarmee geografische informatie kan worden ontsloten. Men maakt verder werk van de strategische projecten, opgelijst in de studie 'geïntegreerd e-government' ten dienste van de lokale besturen. De minister verwijst naar de lijst in bijlage 3 bij de beleidsbrief.

1.2.3. Overzicht beleidsinitiatieven 2008

Tot besluit overloopt de *minister* nog kort de beleidsinitiatieven voor 2008. Op het vlak van wetsmatiging zijn dat: transparantie van de RIA, sluiten van een interinstitutioneel akkoord, meten van de administratieve lasten met actieplannen gekoppeld aan de nulmetingen, evaluatie van de cellen Wetskwaliteit, benchmarkanalyses van vergunningen en erkenningen, het formulierendecreet en verdere stappen in het formulierenproject en de oprichting van een permanent meldpunt online.

Op het vlak van e-government gaat het om: Magda op kruissnelheid brengen, de VIP-projecten 2007-2008 voortzetten en nieuwe initiatieven zoals het elektronisch identiteitsbeheer, de integratie met geografische gegevens en e-government ten aanzien van lokale besturen in samenwerking met AGIV.

1.3. Toelichting bij de beleidsbrief Bestuurszaken

De *minister* stelt dat in 2004-2006 werd gewerkt aan het uitbouwen van de BBB-structuur. Dat was een ontzettend grote operatie, wellicht de grootste ooit

voor een overheid in ons land. De operatie was alleen maar vergelijkbaar met heel grootschalige operaties in het buitenland. Het ging om een totale omvorming van de organisatie. Een aantal mensen vreesde voor chaos, maar uiteindelijk is alles vlot verlopen. Het is ook niet zo dat geen enkele ambtenaar nog op de stoel zit waar hij vroeger op zat. Het overgrote deel zit nog steeds op dezelfde stoel.

Vanaf 2007 werd de klemtoon gelegd op het creëren van een nieuwe cultuur. De structuur op zich betekent niets als ze niet bemenst wordt, als er geen nieuwe managementsideeën zijn en er geen verantwoordelijkheid vanwege ambtenaren is. De managers spelen nu een veel grotere rol dan voorheen. Ze werken allemaal op een moderne wijze met een horizontale structuur, net zoals in het moderne bedrijfsleven. De paraffencultuur, het oude centralistische bottom-up-systeem werd tot een minimum herleid.

Er wordt heel veel in team en met coaching gewerkt. Zowel managers als medewerkers worden gecoacht. Verandering en innovatie zijn de permanente klemtonen. Kennisdeling is heel belangrijk. Kennis mag men niet voor zichzelf houden, maar moet men delen. Dat werkt verrijkend. De schijnwerpers worden ook gericht op de verantwoordelijkheidszin. De Vlaamse overheid wil uiteindelijk topkwaliteit leveren en dat ook tonen.

1.3.1. Vier grote sporen inzake organisatieontwikkeling

De *minister* stelt dat er inzake organisatieontwikkeling vier grote sporen worden gevolgd.

Betere samenwerking en kennis- en ervaringsdeling

Het eerste spoor is een betere samenwerking en kennis- en ervaringsdeling. Er werd een college van ambtenaren-generaal (CAG) opgericht om te dialogeren met de managers en de topambtenaren. Het college werkt heel zelfstandig, maar de uitdaging is om nog een aantal horizontale afspraken te maken. De overheid beschikt met het CAG over een dialoogorgaan om advies aan te vragen en kan ingaan op adviezen die door het CAG zelf worden geformuleerd.

Er is ook intens thematisch overleg over horizontaal beleid. Er wordt meer aan coaching gedaan en ook

het 'wissel-leren' neemt toe: het opdoen van praktijkervaring bij een andere werkgever, bijvoorbeeld in het buitenland of in de privésector. Interne trainers worden ter beschikking gesteld. Er was ook weer een personeelspeiling met een hoog aantal respondenten: ruim 9000.

In 2008 wordt het coachingproject verdergezet en verruimd. Voor het 'wissel-leren' krijgen 15 projecten een toelage. De 'war for talents' werd werkelijk ingezet. Er zal ook tijdens de post-BBB-hervorming een nieuwe personeelspeiling komen. De vorige kwam er immers kort na de overgang en als het ware in volle transitie.

Uitbouw van informatie- en procesbeheer

In 2007 heeft het departement Bestuurszaken een overkoepelend informatiemodel uitgewerkt om te detecteren en op te slaan wie wat weet in de administratie. In de administratie is een schat aan kennis en informatie aanwezig. Het gaat om vakkennis, maar ook om kennis die niet direct verbonden is met het vak of de functie.

Ook de procesoptimalisatie is een heel belangrijk punt. De processen moeten worden herdacht. Dit gaat vaak gepaard met ICT en e-gov. Het gaat dus om meer dan het omzetten van bestaande processen in elektronische processen. Bij het herdenken van de eigen processen en regels moet men proberen zo veel mogelijk te vereenvoudigen.

In 2008 zal men het meta-informatiemodel verder uitbouwen en zal men het procesbeheer verder trachten te beheersen met beleidsinformatiesystemen. Daarvoor moet een instrumentarium opgebouwd worden. Voor 2008 staat ook een actieplan e-procurement op stapel.

Beheersovereenkomst: nieuw sturingsinstrument komt op dreef

De beheersovereenkomst is een essentiële sleutel in BBB. In 2007 kwam er een verfijnde handleiding voor de opmaak van een beheersovereenkomst. Acht beheersovereenkomsten traden al in werking. De rest treedt in werking op 1 januari 2008 en krijgt ondersteuning van het departement en van het Agentschap voor Overheidspersoneel.

Interne controle versterken

In 2007 is een nieuwe 'leidraad interne controle', samen met Interne Audit, het Rekenhof en de Inspectie van Financiën tot stand gekomen. In 2008 moet er een stappenplan komen zodat er een verplicht gedocumenteerd systeem van interne controle is in elk van die diensten tegen eind 2010. Dat vergt belangrijke beslissingen en hervormingen.

1.3.2. Vier sporen voor meer kwaliteit

Gebruikersbevragingen

Een eerste spoor voor kwaliteit wordt gevormd door de gebruikersbevragingen. In 2007 zijn er tien projecten uitgevoerd, is er een handleiding gemaakt voor klantentevredenheidsmetingen in de publieke sector en gestandaardiseerde vragenlijsten per klantengroep. In 2008 wordt een databank voor klantentevredenheid opgezet met de klantentevredenheidscijfers. Hetgeen men weet zal men ook tonen. Men moet durven vragen of de klanten tevreden zijn en men moet daar dan informatie over geven. Men gaat op zoek naar meer interactieve manieren van klantenbevraging en men gaat investeren in ondersteuning van de klachtenbehandelaars op het terrein, dit via het aanbieden van vorming en handleidingen.

Dienstverleningscharters

De dienstverleningscharters vormen nog zo'n belangrijke uitdaging voor een overheid. De overheid moet aan haar klanten durven zeggen welke garanties worden geboden inzake tijdspad van de afhandeling en kwaliteit van de normen. In 2006 werd gewerkt aan een algemeen kader met studie, externe adviezen en bezoeken. In 2007 zijn proefprojecten opgestart bij FIT, de VDAB en Jobpunt. In 2008 wordt gewerkt aan de opmaak en communicatie van de operationele dienstverleningscharters voor de andere overheden die instappen. Dan zal ook een praktijkgerichte handleiding het licht zien.

Kwaliteit tonen

Als derde spoor is het de bedoeling kwaliteit te tonen. Dat is heel belangrijk voor het vertrouwen van de mensen en de ondernemingen in de overheid. Dergelijke zaken zijn vaak gevoelsmatig. Er worden enquêtes gedaan over de vraag of men het gerecht,

de politiek, de pers enzovoort, vertrouwt. Als men bepaalde kwaliteitsnormen hanteert en doelstellingen heeft, kunnen die gepubliceerd worden en worden ze geobjectiveerd. Zo kan men tonen welke goede praktijken behaald zijn. In 2007 werd daarvoor deelgenomen aan nationale en internationale conferenties. Er is een kwaliteitsnetwerk online beschikbaar, ook voor lokale besturen, en er is een kwaliteitsnieuwsbrief. Het behalen van kwaliteitslabels werd bij de diverse agentschappen gestimuleerd. In 2008 zullen informatiesessies worden gegeven over Investors in People, een opleiding tot experts in Investors in People en zal er een uitwisseling gebeuren tussen de EFQM-assessoren (European Foundation for Quality Management) binnen de Vlaamse overheid.

Archiefbeheer

In september 2007 heeft de Vlaamse Regering een archiefstappenplan goedgekeurd. Tot nu toe baseerde men zich op een federale archiefregeling van 1995. Er werd een centrale archiefcel opgericht bij het departement Bestuurszaken. Men heeft beslist om de infrastructuur in Vilvoorde te moderniseren. Er komt een Vlaams Archiefdecreet in samenwerking met de ministers van Cultuur en Binnenlandse Aangelegenheden. In 2008 worden entiteitsverantwoordelijken aangesteld voor het archiefbeheer. Er komt ook een coördinerende dienst voor document- en archiefbeheer. De oprichting van een Vlaams Archiefhuis wordt voorbereid en er zal een samenwerkingsovereenkomst worden voorgesteld met het Algemeen Rijksarchief. Er is een budget uitgetrokken van 776.000 euro om dat allemaal op stapel te zetten.

1.3.3. Integriteit

In 2007 bouwde de commissie integriteitszorg haar werking uit. Er zijn vertrouwenspersonen aangesteld en er werden dilemmatrainingen georganiseerd, als ook train-the-traineropleidingen. De opmaak van een algemene deontologische code is gestart. Het integriteitsbeleid binnen de Vlaamse overheid wordt gedocumenteerd op de website. Verder is er een SBOV-studie (Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen) 'meetinstrument integriteit'.

In 2008 wordt dat meetinstrument op punt gesteld met het mogelijk maken van nulmetingen inzake integriteit. Er wordt een menukaart integriteit opge maakt die acties en instrumenten oplijst waarmee een

entiteit op eigen tempo aan integriteit kan werken. De algemene deontologische code van de Vlaamse overheid zal men actualiseren. De opmaak van entiteitspecifieke, materiespecifieke of functiespecifieke codes zal worden ondersteund. Er komen extra inspanningen voor dilemmatrainingen en ‘train-the-trainer’-opleidingen. Men zal werken aan een sterke interne communicatie.

1.3.4. HRM-beleid

Statutaire regelgeving en de uitvoering van het sectoraal akkoord

In 2007 is al een groot stuk van het sectoraal akkoord opgenomen in het Vlaams Personeelsstatuut.

In 2008 zal men onderzoeken hoe men de mobiliteit tot stand kan brengen tussen de lokale overheden en de Vlaamse overheid. Vorig jaar werd reeds de mobiliteit met de federale overheid tot stand gebracht. De mobiliteit tussen overheden beantwoordt aan de moderne loopbaanverwachtingen.

Er komt een ontwerp van decreet voor overdracht van personeelsleden tussen entiteiten met rechtspersoonlijkheid. Nu moet men, ook al gaat het maar over de overdracht van één personeelslid tussen die entiteiten, telkens opnieuw een decreet maken. Er zal voor de bedoelde overdrachten een decretale basis worden gecreëerd en de rest zal dan tot het uitvoerend beleid van de regering behoren.

Er mag een grondige bijsturing verwacht worden van de uitvoeringsmodaliteiten van PLOEG. De voorbereidingen voor het sectoraal akkoord 2008-2009 starten. Het eisenkohier van de vakbonden wordt ingewacht. De Barometer Sociale Verhoudingen wordt uitgewerkt; het gaat om een instrument om sluimerende sociale conflicten te detecteren. Een groep van sociale bemiddelaars kan zich mengen bij sociale conflicten.

HR-beleid voeren met aandacht voor evenwicht tussen werk en vrije tijd

In 2007 is er onderzoek uitgevoerd naar het HR-beleid. Het resultaat daarvan is dat 81 percent positief staat ten aanzien van de combinatie werk-vrije tijd-gezin. Inzake anders werken is een belangrijke stap gezet: 3200 ambtenaren zitten in het systeem van anders werken, onder meer in het Ellips- en het Bou-

dewijngebouw. Telewerk is spectaculair te noemen. Er zijn vijf satellietkantoren. 6712 medewerkers van de Vlaamse overheid kunnen op dit ogenblik telewerken. Het gaat meestal om één of twee dagen per week en het hangt ook af van de dienst want sommige ambtenaren mogen het niet doen. De minister heeft hieromtrent zelf ervaring met zijn medewerkers. Hij ziet het als een modern systeem waarbij men vertrouwen en verantwoordelijkheid geeft.

In 2008 wil men verder een tevredenheidsmeting uitvoeren over het anders werken en het elektronische personeelsbeheer Vlimpers upgraden.

Innovatie stimuleren

De Spitsprijs, die creatieve ideeën binnen de Vlaamse overheid bekroont, kende in 2007 veel succes. De administratie, de agentschappen en dit parlement zijn daar sterk in geïnteresseerd. Men neemt deel aan diverse projecten. In 2008 wordt een Creativiteitsweek gehouden met als bedoeling om met een management-ontwikkelprogramma verdere ondersteuning te geven aan leidinggevenden die aan een innovatief organisatieklimaat willen werken.

Loopbanen en beloningsbeleid vorm geven

In 2007 liep het project ‘Werkwijzer’ verder door en werd de interfederale mobiliteit goedgekeurd. Zonder verlies van loon, voor zover er geschikte vacatures zijn, kan men van het federale niveau naar het Vlaamse gaan en vice versa. Er is een proefproject om interne onbillijkheden weg te werken, een rondzendbrief met betrekking tot transparantie van verloning, een prestatiegerichte en marktconforme verloning van de topambtenaren door invoering van een mandaattoelage en een prestatietoelage.

In 2008 wil men de interne mobiliteit verder stimuleren. Nu al worden alle vacatures eerst intern aangeboden binnen de Vlaamse overheid. Men moet nog meer inzetten op mobiliteit om verstarring tegen te gaan. De tijd van de 45 jaar durende loopbaan met aan het einde het gouden polshorloge is achter de rug. Men moet inzetten op mobiliteit van werknemers binnen de administratie. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen die tien jaar op Leefmilieu hebben gewerkt en dan de stap zetten naar Buitenland.

In 2008 is er de ontwikkeling van de functieniveaumatrix en 100 referentiefuncties om de weging van de

functies te kunnen objectiveren. Er is verder de ontwikkeling van interne expertise inzake functieweging en de oprichting van een onafhankelijk remuneratiecomité voor top- en middenkader.

Efficiënte rekrutering en selectie

In 2007 vond een grote operatie plaats voor de selectie van afdelingshoofden, de N-1. 701 kandidaten zijn gescreend, waarvan er 267 geslaagd zijn. Er is dus een grote reserve voor de aanwerving van afdelingshoofden. Werkwijzer heeft 62 personen herplaatst in 2007. In 2008 zal men inzetten op nieuwe tendensen in het kader van de 'war for talents', namelijk internetsollicitatie, gerichte acties naar kansengroepen, vervangingspools voor tijdelijke afwezigingen enzovoort.

Een welzijnsbewust personeelsbeheer voeren

In 2007 werd beslist tot een volledige bestaafing van de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming, afgekort GDPB. Dat is een belangrijke beslissing want er was al jaren geen wettelijke situatie binnen de Vlaamse overheid.

De personeelspeiling heeft uitgewezen dat 82 percent van de Vlaamse ambtenaren zich aanvaard voelt en dat 70 percent de sfeer positief vindt. Er is een informeel overlegcentrum opgericht bij het Agentschap voor Overheidspersoneel inzake welzijn. In 2008 moet elk beleidsdomein een globaal preventieplan opstellen en zullen preventieadviseurs van de GDPB de opmaak van de preventieplannen ondersteunen.

1.3.5. Emancipatiebeleid en kansengroepen

Van het totale personeelsbestand is 46 percent vrouw en 54 percent man. In topfuncties is 17 percent vrouw. Dat moet 33 percent worden tegen 2015. In de middenkaderfuncties is de toestand iets beter: 27 percent is vrouw. Tegen 2010 moet dat eveneens 33 percent zijn. Inzake mensen met een arbeidshandicap zit men nog ver van de doelstelling: 0,7 percent, terwijl men 4,5 percent wil halen tegen 2010. Bij mensen van allochtone afkomst haalt men 1,1 percent. Tegen 2015 moet dat 4 percent zijn. Die cijfers wijzen erop dat er nog belangrijke uitdagingen zijn.

In 2007 heeft men de streefcijfers opgenomen in de beheersovereenkomsten via de generieke elementen. Dat kan ook niet anders, want het zijn de topambte-

naren die de aanwervingen doen, en niet de ministers. In 2008 wordt dat verder opgevolgd en geregistreerd, en zal ook een rapportagesysteem en een boordtabel via internet worden opgezet.

Voor mensen van allochtone afkomst en personen met een handicap werd een uniek registratiesysteem ontwikkeld. Dat systeem heeft onder meer de toets van de Privacycommissie doorstaan. De telling, gebaseerd op vrijwillige registratie, werd nu al in 20 percent van de entiteiten uitgevoerd. De resultaten zijn zeer bevredigend.

In 2008 wordt die vrijwillige registratie voortgezet, met een rondzendbrief om de vertrouwelijkheid te beklemtonen. Er zal ook worden onderzocht of het inlichtingenblad bij de aanwerving kan worden aangepast voor een betere registratie, zonder de vrijwilligheid in het gedrang te brengen.

In 2007 werd een systeem ontwikkeld van rendementsondersteuning voor personen met een arbeidshandicap. Daarvoor werd 496.000 euro uitgetrokken, alsook 100.000 euro voor arbeidspostaanpassingen. Er is geïnvesteerd in meer uren dovertolken en de actie 'Toegankelijk Web' is voortgezet. Het Vlechtwerk voor vrouwen met ambitie telde 200 deelnemers.

In 2008 gaat men verder met de rendementsondersteuning. Een aantal betrekkingen zal per definitie worden voorbehouden aan personen met een zware handicap. Het project 'Toegankelijk Web' wordt voortgezet, net als Vlechtwerk.

De stageplaatsen werden in 2007 ook gebruikt voor de actie 'Wervend werven', waarbij sterk de nadruk werd gelegd op kortgeschoolden, mensen van allochtone afkomst en mensen met een arbeidshandicap. Op die manier konden zij kennis maken met de Vlaamse overheid. Hetzelfde geldt voor de jobstudenten. In 2008 zal men daar blijven in bemiddelen. Er wordt een evaluatierapport verwacht over gehandicapten en allochtonen in studentenjobs.

1.3.6. ICT als ondersteunende actor voor inhoudelijke beleidsinitiatieven

In het ICT-beleid zijn er vier krachtlijnen. Men wil op de eerste plaats continuïteit verzoenen met een functionele verbetering en kostenbesparing. 49 percent van het budget is naar continuïteit gegaan, 7 percent naar innovatie. In 2008 zal men de bestaande

capaciteit verbeteren en uitbreiden en ook de exploitatiekosten verlagen door het voortzetten van het project rond serveroptimalisatie. Dat leidt tot significante kostendalingen. Er zal worden ingezet op nieuwe technologieën en er zal aandacht zijn voor de archiveringsproblematiek. Men is gestart met een archiefdienst, waarin men ook het elektronische archief zal meenemen. Er komen immers bijkomende uitdagingen met betrekking tot de bewaring van het archief, gelet op de wijzigende dragers in de loop der jaren.

Het gemeenschappelijke dienstenaanbod wordt behouden en versterkt. In 2007 werd daartoe het nieuwe outsourcingscontract voorbereid, dat in 2008 vergund moet worden. Er kwamen ook nieuwe contracten voor vaste en mobiele telefonie en mobiele datacommunicatie, wat geleid heeft tot een besparing op jaarbasis van 1,65 miljoen euro. In 2008 moet het nieuwe ICT-dienstverleningscontract afgesloten worden. Dat loopt over een periode van zeven jaar.

In 2007 is extra geïnvesteerd in ICT-veiligheid en dit gaat verder, onder andere voor de 'disaster recovery' voor e-mail. Dat is essentieel voor de organisatie, die ook met ontzettend veel spam geconfronteerd wordt.

De vierde en laatste krachtlijn draait rond interconnectiviteit en samenwerking. In 2007 had de voortzetting en beëindiging van aanpassingen door BBB plaats, met verhuisoperaties en dergelijke meer. In 2008 gaat men op basis van een advies van drie externe experts – Robben, Deschoolmeester en D'hondt –, die eind dit jaar een studie naar voren brengen, zoeken naar een evenwicht tussen wat centraal en wat decentraal moet gebeuren, dit in het licht van BBB.

1.3.7. Facilitair management

In 2007 vonden enkele grote herhuisvestingsoperaties plaats. Zo is het kabinet van de minister verhuisd naar het Boudewijngebouw, waar ook de administratie Bestuurszaken gehuisvest is. 1500 mensen zijn verhuisd naar het Ellipsgebouw, en nog eens 1500 personen zijn verhuisd naar de zes resterende hoofdgebouwen in Brussel. Het Vlaamse Administratieve Centrum (VAC) Antwerpen is in gebruik genomen, net als een nieuwe satellietwerkplaats in Tongeren in het voormalige Agnetenklooster. Er is een beheersovereenkomst gesloten met het IVA Facilitair Management.

In 2008 moet er een beslissing komen met betrekking tot de drie VAC's in Brugge, Leuven en Gent. Er komt een onderzoek naar de herhuisvesting van het loodsengebouw in Antwerpen. Met betrekking tot andere gebouwen behorend tot het patrimonium, zijn de procedures lopende of komen er nieuwe procedures: het dossier over de erfpacht voor het Kasteel van Ham is momenteel bij het Aankoopcomité, het Kasteel Groenendaal wordt in 2008 in gebruik genomen. Het project in Warschau is al gerealiseerd, in Madrid zal dat in 2008 ook het geval zijn.

In het kader van duurzaamheid in de projecten en een duurzaam energiebeleid komt er een blauwboek voor gebouwenprojecten, met aandacht voor duurzaamheid. Er worden raamcontracten gesloten voor aardgas en stookolie. Door die schaalvergroting wordt een sterke prijsdaling verwacht. Er komt ook een nieuw bestek voor elektriciteit met 100 percent groene stoom.

Wat betreft duurzaam en facilitair aankoopbeleid, wordt onderzocht hoe men duurzaamheidscriteria kan inwerken in de overheidsovereenkomsten. Men zal 'ecoscorenormen' inbouwen voor dienstvoertuigen. Voorts wordt gestreefd naar integrale toegankelijkheid van gebouwen voor personen met een handicap. Er worden eenvormige toegankelijkheidscriteria voor publieke gebouwen uitgewerkt, mét een handleiding. Kwaliteit staat in 2008 bij AFM overal prominent op de agenda, zowel voor catering, brandveiligheid, als bij DAB Schoonmaak.

1.3.8. Vlaamse Bouwmeester

In 2007 heeft de Vlaamse Bouwmeester de kwaliteit inzake goed opdrachtgever- en bouwmeesterschap gestimuleerd. Hij deed dat via de Prijs van de Bouwheer, door de lancering van een nieuw aandachtspunt – het landschap – en door de ondersteuning van het scholenbouwprogramma dat de Vlaamse Regering opzet, met het identificeren van goede praktijken en voorbeelden.

In 2008 zal de rol en plaats van de bouwmeester nog versterkt worden. Er zullen samenwerkingsovereenkomsten afgesloten worden met agentschappen met veel projecten. Goed opdrachtgeverschap wordt gegenereerd door de vorming van netwerken tussen opdrachtgevers en ervaringsdeskundigen. Er worden ook opleidingen aangeboden. Het project Studio Open School draait rond het opzetten van een task-

force voor het begeleiden van het scholenbouwprogramma.

1.3.9. *Vlaanderen in relatie tot andere besturen*

Zoals reeds vermeld zal men verdere afspraken maken over de interfederale mobiliteit. Er is een werkgroep met de VDAB en het departement Onderwijs die onderzoekt of Vlaanderen zelf bepaalde ‘eerder verworven competenties’ (EVC) in beroepsbekwaamheidsattesten kan vastleggen en aldus de diplomaverenissen kan doorbreken. De delegatie van de bevoegdheid van Selor naar Jobpunt is nog steeds in onderhandeling.

De gemeenten zullen meer en meer worden betrokken bij het Vlaamse beleid. Er worden kennis en ervaring uitgewisseld tussen het departement Bestuurszaken en het stadsbestuur van Antwerpen. De samenwerking met Québec wordt voortgezet. Ook in 2008 zal men deelnemen aan multilaterale beleidsfora.

2. ALGEMENE BESPREKING

2.1. Beleidsbrief E-government en Wetsmatiging

2.1.1. *Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester*

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt dat zijn fractie zich kan vinden in een aantal vereenvoudigingsmaatregelen die het voorbije jaar genomen zijn. Men staat ook achter een aantal klemtonen die gelegd zijn, zoals minder maar betere RIA's, het voortzetten van de compensatieregeling, de uitvoering van de nulmetingen, de evaluatie van de cellen Wetskwaliteit en de regelgevingsagenda.

De spreker stelt vast dat het afgelopen jaar het Magda-platform voor de informatie-uitwisseling tussen de administraties en agentschappen van de Vlaamse overheid werd versneld. De bedoeling daarvan is dat dezelfde informatie niet meerdere keren moet worden opgevraagd. De organisatorische ondersteuning van Magda werd verbeterd.

De verdere uitbouw van de Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen is een feit. Hetzelfde geldt voor de Verrijkte Kruispuntbank voor Personen, met als

pronkstuk het elektronische loket voor de online aankoop van abonnementen bij De Lijn, waar zeer veel gebruik van gemaakt wordt. Het gepaste tarief kan worden bepaald op basis van de gegevens van de Kruispuntbank zonder ze te moeten opvragen bij de gebruikers. Dat systeem heeft uiteraard vele andere toepassingsmogelijkheden. De spreker vraagt naar de uitbreidingsplannen voor dat systeem? Wat zijn de concrete projecten voor 2008?

In het kader van het formulierenproject werd verder gewerkt aan de uitbouw van de formulierensite. Blijkbaar wordt nog steeds veel informatie opgevraagd die de overheid al heeft. Dat is een punt waar nog moet aan gewerkt worden. Tegen wanneer zal die tekortkoming weggewerkt zijn?

De verbetering van de kwaliteit van de regelgeving vindt de spreker erg belangrijk. Samen met de heer Gatz heeft hij een voorstel van resolutie in verband met de zogenaamde slimme wetgeving ingediend. Daarin staan tien maatregelen voor een betere en kwaliteitsvolle regelgeving in Vlaanderen. De spreker kondigt aan dat hij zal vragen dat voorstel van resolutie opnieuw op de commissieagenda te zetten.

2.1.2. *Antwoorden van de minister*

De *minister* stelt dat de opgelijste VIP-projecten toepassingen zijn van Magda. De authentieke bronnen van de VKBO en de VKBB zullen verder worden uitgebouwd. In 2008 komt er een nieuwe oproep voor VIP-projecten, maar het is telkens de bevoegdheid van de departementen en de functionele minister om voorstellen in te dienen. Het projecteigenaarschap ligt altijd bij de betrokken administratie en niet bij Bestuurszaken. CORVE is nooit de eigenaar van het project maar heeft enkel een coördinerende taak.

De minister kan nog niet zeggen wanneer de formulierensite helemaal af zal zijn. Het is immers een titaanwerk. De administratie-entiteiten hebben erg lang gewerkt aan alleen nog maar het inventariseren van alle formulieren die worden gebruikt. Er is dan beslist om te prioriteren en in te zetten op de meest gebruikte formulieren, zowel om ze van goede kwaliteit te maken als om ze te digitaliseren. De minister verwijst naar zijn toelichting voor de cijfers over het aantal formulieren dat al beantwoordt aan de kwaliteitsnormen. Eind dit jaar zullen er vijftig gedigitaliseerde formulieren zijn. Het is niet zo dat men de bestaande tekst van een formulier omzet in een digi-

tale vorm, want dan wordt er geen meerwaarde geleverd. Er wordt gewerkt met het aanbieden van stukjes van formulieren, html-documenten. De formulieren worden als het ware verknipt, en wat generiek is, zal worden aangeboden aan de diverse entiteiten, ook aan de lokale overheden. Men gaat ervan uit dat aan de hand van dit maatwerk de specifieke formulieren sneller zullen kunnen worden uitgebouwd. De minister beschouwt dit als een van zijn topprioriteiten. Eind 2008 moet daarin een veel grotere stap zijn gezet.

De minister stelt nog dat het voorstel van resolutie waarvan de heer De Meulemeester sprak, een zaak is van het parlement. Het is niet de bedoeling om daar nu op in te gaan.

2.1.3. *Repliek van de commissieleden en aanvullend antwoord van de minister*

De heer *Marnic De Meulemeester* verwijst nog naar het feit dat inzake e-government een aantal nieuwe initiatieven zijn aangekondigd zoals het elektronische identiteitsbeheer voor e-government en het e-government ten dienste van de lokale besturen. Hij vraagt of deze initiatieven, waar hij volledig achter staat, eventueel versneld doorgevoerd kunnen worden. Dat is ten aanzien van de dienstverlening aan de bevolking zeer belangrijk.

Volgens de *minister* hangt die vraag af van veel zaken. De lokale overheden moeten bereid zijn mee te stappen en het is ook een kwestie van technische mogelijkheden en budget. De minister is blij dat de regering is ingegaan op zijn vraag om het budget met 500.000 euro te verhogen, net om dergelijke projecten te kunnen doen. Op basis van een aantal proefprojecten is hij overtuigd van de grote stap die men zal kunnen zetten naar de lokale besturen.

Het is de ultieme ambitie van de minister – al zal die zal niet in deze regeerperiode gerealiseerd kunnen worden – om een verticale elektronische datastroom te creëren van de lokale overheden over de provincies naar de Vlaamse overheid. Zo kan men, zoals in Nederland, komen tot de elektronische bouw-aanvraag, waarbij de architecten hun elektronisch gemaakte plannen elektronisch kunnen indienen. Die kunnen dan elektronisch behandeld worden bij de gemeentebesturen, en bij een beroep ook op die manier in Brussel geraken. Op die manier kan ontzettend veel winst gemaakt worden. De weg ernaartoe is heel lang, aangezien er veel verschillende systemen en software bestaan. Men moet beginnen waar het kan. In het ontwerp van E-govdecreet, dat een eerste keer

door de regering is goedgekeurd, is de band met de lokale besturen opgenomen. Men is bezig de basissen ervoor te creëren en de platformen te maken, en dat kost allemaal geld. Bijvoorbeeld het Magdasysteem doortrekken naar de lokale besturen, kan ook voor hen een enorme winst betekenen.

Er zijn nu al een aantal initiatieven die de administratieve lasten voor de lokale besturen enorm verminderen. De minister vraagt zich af of de lokale besturen zich daar altijd van bewust zijn en er de nodige beleidsmatige conclusies uit trekken, namelijk dat er voor een aantal taken verschuivingen mogelijk zijn. De planlastvermindering, waar men maar pas mee is begonnen, is toch al significant en zal nog groter worden. De minister besluit dat hij de band met de lokale overheden gelanceerd heeft en goede stappen vooruit heeft gezet. Het had geen zin om een heel grote aankondiging te doen. Men moet eerst platformen bouwen en mogelijkheden creëren, en dan pas kan men stappen vooruit zetten.

2.2. Beleidsbrief Bestuurszaken

2.2.1. *Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester*

De heer *Marnic De Meulemeester* verwijst naar de ondertitel van de beleidsbrief Bestuurszaken: ‘Een overheid van nu en van u’. ‘Een overheid van nu en voor de toekomst, en van en voor u’ was volgens de spreker een betere titel geweest. De Vlaamse overheid is er immers voor alle Vlaamse inwoners.

Het afgelopen jaar is er werk gemaakt van belangrijke zaken, zoals vorming, training en opleiding, waarbij naar synergieën werd gezocht. Elke entiteit van de Vlaamse overheid wordt verplicht een gedocumenteerd systeem van interne controle door te voeren. Er zullen verder stimulansen worden gegeven aan de ontwikkeling van een innovatief klimaat bij de diensten van de Vlaamse overheid. Inzake het beloningsbeleid zal er verder worden gewerkt aan het ontwikkelen van een gewogen en gevalideerde functieniveaumatrix, en aan het verankeren van interne expertise over functieweging in de Vlaamse overheid.

De spreker stelt vast dat 701 kandidaten deelnamen aan de selectie om afdelingshoofd te worden via de N-1-procedure. Hiervan waren er uiteindelijk 267 geslaagd, terwijl er maar 34 functies vacant waren. Was het wel zinvol om een dergelijke grote operatie op te starten, waarbij er geen enkele link was tussen deelname aan de selectieprocedure en vacante func-

ties? Het college van ambtenaren-generaal heeft zich hierover onlangs zeer kritisch uitgelaten en is van mening dat deze manier van werken ernstig moet worden herbekeken. De heer De Meulemeester vraagt vandaar of de minister voorziet in een evaluatie van deze N-1-selectieprocedure. Is het zinvol selecties te organiseren, zonder dat daar ook voldoende vacante functies aan gekoppeld worden? Is het risico van de huidige manier van werken niet dat er veel middelen gaan naar een procedure die niet onmiddellijk resultaat oplevert voor veel van de geslaagde kandidaten? Wat is de totale kostprijs van deze N-1-selectieprocedure die werd uitgevoerd door Jobpunt Vlaanderen, met inschakeling van een aantal dure selectiekantoren, zoals De Witte & Morel?

In principe moeten alle agentschappen vanaf 1 januari 2008 werken met een beheersovereenkomst, afgesloten met de bevoegde minister. Kan deze timing door alle agentschappen worden gehaald? Er zijn immers nog niet zoveel beheersovereenkomsten door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Wat gebeurt er dan met de agentschappen die de timing niet halen? De spreker denkt bijvoorbeeld aan Jobpunt Vlaanderen, dat nog moet omgevormd worden tot het Agentschap voor Rekrutering en Selectie.

De spreker stelt vast dat het project Werkwijzer, dat moet zorgen voor herplaatsing van moeilijker te plaatsen ambtenaren, tot nu toe redelijk succesvol is geweest. Een ruim aantal ambtenaren is herplaatst. Het contract hieromtrent met Jobpunt Vlaanderen, dat de herplaatsingen uitvoert, is echter op 1 augustus 2007 verlopen. Er bestaat momenteel dan ook geen contractuele basis meer. Is de minister van plan het project Werkwijzer verder te zetten? Uit de beleidsbrief blijkt dat het antwoord positief is. Er is echter nog steeds geen nieuw contract. Waarom is er nog geen nieuw contract?

Onlangs is het systeem van de interfederale mobiliteit door de Vlaamse overheid goedgekeurd. Hierdoor kunnen personeelsleden van een overheid solliciteren bij een andere overheid, hetgeen positief is. In 2008 zal worden gefocust op de mobiliteit met de lokale besturen. Is hierover al contact opgenomen met de minister voor Binnenlands Bestuur? Is al duidelijk hoe een organisatie als de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) hier tegenover staat? Zal dat geen inbreuk vormen op de lokale autonomie die momenteel bestaat op het vlak van de uitvoering van het personeelsbeleid op lokaal niveau? De communicatie en het overleg zijn hier zeer belangrijk.

2.2.2. *Tussenkost van mevrouw Hilde De Lobel*

Mevrouw Hilde De Lobel verwijst naar een passage in de beleidsbrief waarin staat dat de overheid een voorbeeldfunctie te vervullen heeft. Zij beaamt dit maar vindt ook dat de Vlaamse overheid op het gebied van het taalgebruik evenzeer een voorbeeldfunctie heeft. Wat dat betreft, vindt zij het zeer droevig gesteld met de beleidsbrief. Het gaat dan niet zozeer over termen als 'coaching', 'benchmarking' en 'managers', die, spijtig genoeg, hun bestaansrecht hebben verworven. Zij vraagt zich wel af waarom 'professionelen' plots 'professionals' moeten worden. Het gaat echter nog veel verder dan dat. Men gebruikt 'communities of practice'; er werd een cel 'E-procurement' opgericht; men zorgt voor 'business process management' en 'interne consultancy'. In het hoofdstuk over het secretariaat Kwaliteitslabel wordt uitgebreid uitgelegd waarom men scheep wil gaan met 'Investors in People'. Dat was onder meer om in het Nederlands 'assessments' uit te voeren.

De spreker is er zich van bewust dat een aantal van die termen niet vertaald kunnen worden. De Fransen en de Duitsers volgen echter niet slaafs wat er in het Engels staat. Zij stelt een onwil vast om enige moeite te doen en te zorgen voor een goede Nederlandse term. Voor een departement met een Vlaams-nationalist aan het hoofd vindt zij dat toch zeer erg.

Mevrouw De Lobel stelt vast dat men de positieve ervaring inzake 'coaching' wil voortzetten. Tot eind juni hebben daar 56 mensen aan deelgenomen. Gelet op het aantal beschikbare ambtenaren is dat niet zo enorm veel. Bovendien nadert een kwart van dat aantal de pensioengerechtigde leeftijd. Waarschijnlijk is dat omdat 86 percent van de deelnemers tot categorie A behoort. Dat betekent echter ook dat slechts één vierde – veertien mensen – jonger dan 40 jaar is. Juist in die categorie zitten mensen met een ambitieuze carrièreplanning. De spreker stelt dan ook voor de cijfers van volgend jaar af te wachten vooraleer te spreken van een groot succes. Een twintigtal projecten zijn afgewerkt. Hebben de deelnemers een evaluatieformulier ingevuld? Zo ja, wat was de algemene tendens?

In het hoofdstuk 'Wissel-leren' is sprake van vijftien projecten voor een bedrag van 170.000 euro. De projecten zullen tegen het einde van het jaar worden gekozen. Gaat het om projecten uit de beleidsbrief van 2007 die worden uitgevoerd in 2008? Welke concrete projecten staan dan op stapel voor 2008? Wordt bij de benchmarking ook gesproken over de moge-

lijkheid die een aantal projecten bieden om te leren uit buitenlandse ervaringen?

Mevrouw De Lobel deelt de bekommernis van de minister over de integriteitszorg. De voorbereidingen van de deontologische code zijn in 2007 van start gegaan. De minister zoekt nu een breed draagvlak. In 2008 wil hij die code actualiseren en erover communiceren. Volgens de spreker is het opstellen van een deontologische code echter niet zo ingewikkeld en hoeft dat geen jaren te duren.

Inzake het emancipatiebeleid als werkgever schuift de minister een aantal streefcijfers naar voren. De vraag is wat de waarde van het streven zelf is. Men kan ergens naar streven door het vurig te wensen en het daarbij te laten, door een sfeer te scheppen waarin het nagestreefde goed kan gedijen, of nog door geforceerde of zelfs dwangmaatregelen te nemen. De spreker vindt de tweede optie de beste. In de beleidsbrief staat wel niet wat de minister zal doen indien de streefcijfers niet worden gehaald.

Dit punt brengt de spreker bij de discussie over de positieve discriminatie, waarvan haar fractie geen voorstander is. Zij maakt echter voorbehoud voor personen met een arbeidshandicap die zich volgens haar in een andere situatie bevinden. Die hebben soms capaciteiten die mensen zonder die handicap niet hebben. Zo meent de spreker dat blinde mensen zeer goed zijn voor beroepen waarbij veel telefoongesprekken moeten worden gevoerd. De specifieke noden en behoeften van die mensen vergen specifieke maatregelen. Voor die mensen is het gepast betrekkingen voor te behouden en hun een behoorlijk statuut aan te bieden.

Het ergert de spreker overigens dat de situaties van personen met een arbeidshandicap, vrouwen en allochtonen op eenzelfde lijn worden geplaatst. In dit verband verwijst ze naar de laatste paragraaf van het hoofdstuk over personen met een handicap. Die paragraaf begint met de zin “Lunchgesprekken met allochtone personeelsleden worden vervangen door een nieuw project” en vervolgt met de verwijzing naar het project ‘interculturalisering op de werkvloer’. De spreker neemt aan dat dit tekstfragment elders thuis hoort. Zij vraagt zich tevens af wat met ‘interculturalisering op de werkvloer’ wordt bedoeld. Blijkbaar zullen de deelnemers “die dag samen discussiëren over interculturele communicatie”. Zij vraagt nadere uitleg over het opzet van die interculturalisering.

Ook wat de stageplaatsen betreft, wordt een opdeling gehanteerd, meer bepaald in kortgeschoolden,

allochtonen en personen met een handicap. De spreker kan nog begrijpen dat de categorie van personen met een handicap eventueel met kortgeschoolden wordt uitgebreid, maar zij ziet niet goed in waarom de allochtonen hierbij worden vermeld. Gaat het hier dan om speciale maatregelen voor allochtonen die niet kortgeschoold zijn? De tekst stelt onder meer: “het agentschap zal contacten leggen met scholen uit het bijzonder onderwijs en met de centra voor beroepsopleiding”. Het is wel een goede zaak dat de overheid de groepen die een helpende hand nodig hebben, actief zoekt. Misschien zullen binnen de groep van de kortgeschoolden relatief veel allochtonen worden aangetroffen. De spreker zou ze hier niet als een aparte groep vermelden. Ze als aparte groep beschouwen, komt op hetzelfde neer als vrouwen als aparte groep sukkelaars behandelen. Kortgeschoolde mensen en vrouwen of allochtonen met een handicap kunnen in de andere twee groepen aan bod komen. De Vlaamse overheid moet een atmosfeer scheppen die mensen kansen biedt. Er is geen nood aan speciale positievaliditeitsdiscriminatiemaatregelen.

Wat het hoofdstuk over de relatie tussen Vlaanderen en andere besturen betreft en meer bepaald de wenselijkheid van mobiliteit van ambtenaren tussen het federale en het regionale niveau, stelt mevrouw De Lobel vast dat de desbetreffende werkgroep in 2007 slechts eenmaal heeft vergaderd. Dit feit illustreert volgens haar de ondergeschiktheid en de machteloosheid van de minister. De minister moet in zijn eigen beleidsbrief citeren uit het antwoord van een federaal minister aan een federaal volksvertegenwoordiger. De spreker vindt dit een teleurstellende illustratie van de njet-mentaliteit die op het federale niveau heerst.

2.2.3. *Tussenkoms van de heer Dirk De Cock*

De heer *Dirk De Cock* vindt het werkstuk van de minister inhoudelijk goed maar hij heeft wel opmerkingen over het overmatig gebruik van Engelse termen in de beleidsbrief. Dit werkt de vervreemding in de hand. Soms wordt zelfs bij een Nederlandse term de Engelse term tussen haakjes toegevoegd. Dat vindt de spreker een brug te ver. Hoewel de computerterminologie bij uitstek Engelstalig is, kan zeker een derde van deze woorden zonder problemen door Nederlandse equivalenten worden vervangen. Dat zou de begrijpelijkheid van de tekst ten goede komen.

Verder is het een goede zaak dat aan de beleidsbrief een lijst met afkortingen is toegevoegd. Helaas staan heel wat in de beleidsbrief gebruikte afkortingen niet in deze lijst. Sommige afkortingen worden in de tekst

verklaard en hoeven daarom niet in de lijst te worden opgenomen. De spreker pleit er evenwel voor dit toch te doen. Een aantal andere afkortingen worden nergens verklaard. Dat bemoeilijkt het lezen van de tekst.

Wat het computergestuurd overheidsmanagement betreft, is het goed dat de minister aandacht voor spam heeft en dat de prullenmanden automatisch worden geleegd. De spreker heeft evenwel gehoord dat niet iedereen in de Vlaamse administratie met Nederlandstalige software werkt. Wanneer de Nederlandstalige software op de markt beschikbaar is, zouden de ambtenaren ermee moeten kunnen werken.

2.2.4. *Antwoorden van de minister*

De *minister* begrijpt de bekommernis omtrent de selectie voor de N-1-functies. Er kunnen kritische vragen worden gesteld over het feit dat er 701 kandidaten waren voor een klein aantal betrekkingen, maar volgens de minister is er geen andere oplossing of althans geen betere. Als er telkens een examen wordt georganiseerd voor een vacature voor afdelingshoofd, dan zullen er per vacature 100 kandidaten opdagen. Dat zal een multiplicatoreffect hebben en zal telkens opnieuw moeten worden herhaald. Nu is er het voordeel dat er een reserve van zeven jaar is van mensen die de ambitie hebben om leiding te geven en die daartoe geschikt zijn bevonden. Het tweede voordeel is dat die mensen ook in aanmerking komen voor N-2-functies gedurende zeven jaar. Het is dus geen verloren werk. Het spreekt voor zich dat dit wat geld heeft gekost, maar per eenheid was het niet zo duur. Het ging om 2000 euro per persoon voor de screening. Dat is goedkoop in vergelijking met andere openstellingen. Het was zinvol om te doen omdat er een reserve is opgebouwd en het is ook goed voor de mobiliteit. Mensen krijgen de kans om zich kandidaat te stellen voor een plaats, ook al ressorteert die niet onder het departement waar ze actief zijn.

De minister heeft er goede hoop op dat de beheersovereenkomsten allemaal tijdig af zullen zijn. Met Jobpunt is geen beheersovereenkomst nodig, maar een samenwerkingsakkoord. Als het niet zo is dat beheersovereenkomsten binnen de voorziene termijn afgesloten zijn, moet men daar de functionele ministers over aanspreken. De minister maakt niet alle beheersovereenkomsten voor elk van de agentenschappen, maar enkel die voor zijn beleidsdomein Bestuurszaken.

De minister beaamt dat het project Werkwijzer succesvol was. Het is echter niet zo dat er discontinuï-

teit is ontstaan. De werking loopt gewoon door, ook sinds augustus 2007. De kredieten zijn overgeheveld naar Jobpunt Vlaanderen. Er wordt nu werk gemaakt van een nieuw contract. Tot dat het er is, wordt er gewoon verder gewerkt.

Het verheugt de minister dat de heer De Meulemeester de interfederale mobiliteit onderschrijft. Men moet niet bang zijn dat dit de lokale autonomie in het gedrang zal brengen. Dat is telkens een zaak van de steden en gemeenten. De minister heeft hierover contact gehad met het kabinet van minister Keulen, waar enthousiast op de voorstellen wordt gereageerd. Wat de VVSG betreft, neemt de minister aan dat minister Keulen van Binnenlands Bestuur die contacten zal leggen. Men moet in ieder geval de mogelijkheid creëren. Het kan zijn dat een aantal lokale besturen vinden dat dit alleen maar moet kunnen van de Vlaamse overheid naar de lokale besturen en niet omgekeerd. Het kan dat daarvoor koudwatervrees bestaat, maar ze moeten zelf die beslissing nemen. De minister hoopt wel dat er een grote arbeidsmarkt kan ontstaan.

De minister erkent dat er heel wat Engelse termen in de beleidsbrief worden gebruikt. Een aantal Engelse woorden is blijkbaar al heel sterk ingeburgerd. De minister stelt vast dat men met de Taalunie niet hetzelfde beleid voert als in Frankrijk, Duitsland en Zuid-Afrika. De Nederlandse minister van Cultuur Plasterk heeft vorige week wel gezegd dat er in het vervolg voor elke Engelse term een valabel Nederlands woord moet zijn. De minister hoopt dat dit een officieel element wordt van de politiek van de Taalunie en dat men actief op zoek zal gaan naar zulke woorden. De minister belooft dat hij in de toekomst meer aandacht zal besteden aan het vermijden van Engelse termen en hij zal er ook de Vlaamse ministers van Cultuur en Onderwijs over aanspreken.

Wat de opmerking over de coaching betreft, moet men er rekening mee houden dat maar één persoon aan coaching doet. Daarnaast gebeurt er nog coaching door externen. Het gaat om coaching op een heel hoog niveau en het is tot nu toe een pilootproject. Een van de topambtenaren heeft zich daarvoor gemeld en zij doet het uitstekend. Er werden al 56 mensen gecoacht, wat een hele prestatie is omdat het een arbeidsintensief werk is. Het is de bedoeling om dit uit te bouwen eens het pilootproject afloopt. Tot nu toe is dat inderdaad op hoog niveau. Het zijn bijna allemaal ambtenaren van niveau A die vragen om een bepaalde coaching te krijgen. Het is verrassend maar ook positief. Er zijn geen evaluatierapporten over maar er is altijd een exitgesprek. Die coaching gebeurt trouwens op vrijwillige basis.

De deontologische code bestaat en wordt toegepast. De integriteitsambtenaar heeft het op zich genomen om nieuwe elementen aan te brengen en organiseert samenkomsten om die grondig te bespreken. De minister heeft een omzendbrief over kwetsbare functies opgesteld. Er wordt dus wel degelijk aan gewerkt.

Wat diversiteit betreft, doet de minister opmerken dat streefcijfers geen positieve discriminatie zijn. Streefcijfers houden geen quota in. Er is maar één uitzondering voor positieve discriminatie en dat zijn de voorbehouden betrekkingen voor mensen met een zware arbeidshandicap. Anders zouden die mensen met totaal ongelijke mogelijkheden aan de start komen en aan de examens moeten deelnemen. Al de rest zijn streefcijfers. Voor de topambtenaren wordt bijvoorbeeld, bij gelijke quotering, de voorkeur gegeven aan de ondervertegenwoordigde groep. Dat betekent niet dat een kandidaat van het vrouwelijke geslacht met een quotering zeven, positief gediscrimineerd wordt en voorrang krijgt op iemand met een negen. Dit doorstaat trouwens de Europese toets niet en de Vlaamse Regering is er ook geen voorstander van. De minister ontkent dat vrouwen en mensen met een handicap op één lijn worden gesteld. Maar het zijn wel kansengroepen en de Vlaamse overheid vindt het absoluut noodzakelijk die groepen meer kansen te geven.

De minister begrijpt niet goed waarom mevrouw De Lobel angstig naar de interculturaliteit kijkt. Het is wel zo dat de geciteerde passage inderdaad op een verkeerde plaats staat (de laatste paragraaf van punt 6.3 moet onder 6.2.5 komen te staan, na paragraaf 5), maar ze behoudt al haar zeggingskracht. Het is de bedoeling om die mensen niet alleen bij de Vlaamse overheid te brengen maar ook om autochtonen en allochtonen samen te brengen. Dat wordt door de betrokken ambtenaar positiever beoordeeld. Daar moet men niet angstig tegenaan kijken, integendeel. Het is positief dat mensen elkaar ontmoeten en met elkaar leren omgaan zodat eventuele misverstanden en vooroordelen kunnen worden weggewerkt. De beste manier om tot integratie te komen is arbeid, een job hebben en Nederlands spreken met de mensen op de werkvloer.

Voor de diverse groepen zijn streefcijfers geformuleerd maar het zal niet gemakkelijk zijn ze te bereiken. Daarom zet men bij de eerste werkervaring, de stages en dergelijke in op mensen met een handicap en mensen van allochtone herkomst, precies omdat

zij vaak niet mee solliciteren. Mensen met een handicap zijn het moeilijkst mee te krijgen bij het solliciteren, laat staan dat men ze aan boord krijgt. De overheid staat permanent in contact met de organisaties en doet permanent aan bekendmaking.

Het aantal stageplaatsen bedraagt 43 kortgeschoolden, waarvan 6 mensen met een handicap en 20 mensen van allochtone afkomst. Allochtonen komen niet dubbel voor in de statistieken. Mochten er meer allochtonen bij zijn, dan zou dat zo vermeld zijn.

Wat de samenwerking met de federale overheid betreft, stelt de minister enkel dat het niet alleen op dit vlak is dat moeilijk kan worden samengewerkt met die overheid.

De minister erkent nog dat de lijst met afkortingen wellicht niet volledig is. Men zal daar de volgende keer beter op letten. Wat het ontbreken van Nederlandstalige software betreft, wordt gesteld dat het zich al heeft voorgedaan met zeer gespecialiseerde software. Het kan en mag niet volgens het contract, maar problemen die worden gesignaleerd worden onmiddellijk opgelost.

2.2.5. *Replieken van de commissieleden met aanvullend antwoord van de minister*

Mevrouw *Hilde De Lobel* meent dat de minister met wat andere woorden tot dezelfde conclusie komt in verband met de kansengroepen. Zij heeft enkel willen zeggen dat de groep mensen met een handicap als kansengroep iets heel anders vertegenwoordigt dan vrouwen of allochtonen. Daarom kan zij in de opsomming van de stages de onderverdeling van de allochtonen niet goed plaatsen.

Inzake interculturaliteit is de spreker niet zozeer ongerust. Wanneer dat woord in een overheidstekst staat, wil zij wel graag weten wat er achter die term staat. In de beleidsbrief staat: "In het najaar van 2007 vindt de startdag plaats van het project interculturalisering van de werkvloer." Wat schuilt er achter dat project?

Mevrouw De Lobel verwijst nog naar het feit dat volgens de beleidsbrief personeelsleden lessen Nederlands kunnen volgen. Wil dat zeggen dat de overheid personeel in dienst heeft dat geen Nederlands spreekt? Welke jobs voeren die mensen uit? Zou het niet beter zijn om mensen met taalproblemen in

de aanwervingsfase Nederlands te laten volgen? In de beleidsbrief staat dat aangeworven personeel nog moet kunnen Nederlands leren.

De *minister* antwoordt dat mensen bij de aanwerving altijd Nederlands moeten kennen. De examens worden immers in het Nederlands afgenomen. Niets belet dat mensen die een ruimere taalkennis wensen op te bouwen, zich verder scholen. Dat doet niets af aan de startvoorwaarden waar men op geen enkele manier een toegift doet aan de gestelde taalvereisten.

Onder interculturaliteit verstaat de minister het bij elkaar brengen van mensen en hen elkaar laten leren kennen. Meer moet men hier niet achter zoeken. Dat is geen reusachtig groot project.

3. INDICATIEVE STEMMING

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 (bevoegdheid Bestuurszaken van minister Bourgeois) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

II. BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

1. Inleidende toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

1.1. Toelichting bij het ontwerp van uitgavenbegroting 2008

1.1.1. Lokale financiën

De *minister* verklaart dat er in 2008 een bedrag van bijna 1.830.328.000 euro voor het Gemeentefonds is voorzien. De stijging met ongeveer 62 miljoen euro tegenover 2007 is aan de decretaal vastgelegde indexering van 3,5 percent te wijten. Op het Provinciefonds is sinds vorig jaar dezelfde indexvoet van 3,5 percent van toepassing.

Het fiscaal pact met de gemeenten is goed voor 25 miljoen euro. Eerst was in een budget van 50 miljoen euro voorzien. De helft hiervan is evenwel in de Elia-compensatie opgenomen. Die compensatie neemt in

eerste instantie de vorm aan van een forse lastenverlaging voor bedrijven en gezinnen. Het fiscaal pact is bedoeld om de gemeentebelastingen bedrijfsvriendelijker te maken.

Voor de vorming van mandatarissen en ambtenaren is 756.000 euro ingeschreven.

Verder worden een aantal specifieke investeringen gesubsidieerd. Er wordt in een budget voorzien van bijna 5,5 miljoen euro voor de bouw van crematoria, voor het niet-beschermd patrimonium van de erkende erediensten en voor ontmoetingscentra voor vrijzinnigen.

Voor de werking, de ondersteuning en de communicatie van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) wordt 1,074 miljoen euro uitgetrokken.

Voor het opstarten van de werking van de externe audit voor de lokale besturen is 140.000 euro ingeschreven.

Verder wordt 375.000 euro ingeschreven voor bepaalde uitgaven die met de verkiezingen van het Vlaams Parlement verband houden.

1.1.2. Ontwerp van programmadecreet 2008

De *minister* stelt dat de Vlaamse Regering op 19 juli 2007 beslist heeft de Eliaheffing voor bedrijven en gezinnen af te schaffen. Om de gemeenten niet in problemen te brengen, wordt de compensatieregeling onbeperkt in de tijd doorgetrokken. Dat komt in feite neer op een onrechtstreekse verhoging van het Gemeentefonds. De verdeling van de beschikbare middelen zal op basis van de Eliaparameters gebeuren. Het gaat om een bedrag van ongeveer 83 miljoen euro.

Het trekkingsrecht dat aan het Investeringsfonds was verbonden, liep normaal op 31 oktober 2007 af. Het Investeringsfonds is immers, net als de middelen van het Sociaal Impuls Fonds (SIF), in het Gemeentefonds ondergebracht. De vervaldatum is al eens verlegd met een verlenging van de lopende trekkingsrechten tot 31 oktober 2007. Nu is een ultieme, laatste verlenging toegelaten tot en met 30 september 2008. Dan moeten de gemeenten van hun trekkingsrechten in het Investeringsfonds gebruik hebben gemaakt. Er wordt nog enkel een verlenging toegelaten voor de gemeenten die vandaag in een juridische procedure zitten, waardoor ze de termijn niet kunnen halen.

1.1.3. *Prioriteiten 2007-2008 voor het Binnenlands Bestuur*

De minister verklaart dat er acht prioriteiten zijn voor 2007-2008: de verkiezingen, de regelgeving voor de lokale besturen, het financiële aspect en de fiscaliteit, het politiek en administratief management, de taalproblematiek in de Vlaamse Randgemeenten, het planlastreductiedecreet en de heroriëntering van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur naar nog meer coaching en ondersteuning.

Opvolging verkiezingen van 8 oktober 2006 en voorbereiding van volgende verkiezingen

In opvolging van de verkiezingen van 8 oktober 2006 werd een mandatendatabank op punt gesteld. Elke mandataris in Vlaanderen is daarin opgenomen. De gemeentebesturen zorgen er zelf voor dat die gegevens actueel blijven. De minister verwijst hiervoor naar het webadres: www.vlaanderen.be/binnenland.

De volgende verkiezingen voor de gewestparlementen en voor Europa, zijn gepland in juni 2009. Vanaf 2009 is er een nieuw verkiezingssysteem. Het gaat echter om een federale verantwoordelijkheid, want Vlaanderen is enkel verantwoordelijk voor de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. De federale minister van Binnenlandse Zaken organiseert de verkiezingen voor de gewestparlementen.

Het is de ambitie van de minister en de hele Vlaamse Regering om het stelsysteem volledig te automatiseren. Vandaag is ongeveer de helft geautomatiseerd terwijl de andere helft nog met potlood en papier stemt. Voor de automatisering is geld ingeschreven in de begroting op een provisioneel krediet voor eenmalige uitgaven. Dat bedraagt 60 miljoen euro, waarvan 25 miljoen zou worden gebruikt voor de volledige automatisering. Hiervoor moet wel een samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten met de federale overheid en de gewesten. Wallonië wil echter helemaal terug naar het vroegere systeem met potlood en papier. Brussel wil wel overgaan naar een volledige automatisering maar het geld is er niet beschikbaar.

De minister is van oordeel dat de overheid in het tijdperk van internet en elektronische media niet kan terugkeren naar een systeem van de 19de eeuw. Het gaat in Vlaanderen niet op om nog te stemmen met

potlood en papier. Daarvoor moeten trouwens veel meer mensen als bijzitter worden opgeroepen. Dat wordt een probleem in de grote steden waar door de globalisering veel mensen wonen die niet altijd de taalvaardigheid of andere capaciteiten hebben om ingepast te worden. De minister wil dan ook voluit gaan voor automatisering.

Moderne regelgeving voor de lokale besturen en provincies tot stand brengen

De minister verklaart dat het organieke OCMW-decreet de eerste helft van 2008 bij het parlement zal worden ingediend. Over de conceptnota werd een brede consultatie gehouden met de VVSG en de andere kabinetten en men is nu volop bezig met de redactie van het decreet. Het betreft een organiek decreet, wat betekent dat het niet gaat over het inhoudelijke OCMW-beleid, want dat is de bevoegdheid van minister van Welzijn Vanackere. Op hetzelfde moment als het OCMW-decreet wil men nog enkele aanpassingen aan het Gemeentedecreet doorvoeren. De VVSG heeft daarvoor een aantal hints gegeven.

Het besluit van de Vlaamse Regering inzake de nieuwe rechtspositieregeling voor het personeel van de lokale besturen treedt in werking op 1 januari 2008. De besturen krijgen een jaar de tijd om de vernieuwingen te implementeren. Er komt meer ruimte voor lokaal maatwerk met een basisbescherming voor de ambtenaren. Het creëert de mogelijkheid om in de toekomst nog meer met contractuele personeelsleden te werken, die in het organogram ook verder zullen kunnen doorgroeien.

Vanaf 2008 moeten de nieuwe financiële en boekhoudkundige regels voor eredienstbesturen in werking zijn. Er worden vormingen georganiseerd en het wordt als vak opgenomen in de school voor bestuurswetenschappen. Op korte termijn zal men overgaan tot erkenningen van lokale islamitische geloofsgemeenschappen.

Een goed financieel draagvlak creëren voor het lokale bestuur

De minister verwijst in dit verband naar het groeipercentage van het Gemeente- en Provinciefonds. Hij kondigt een evaluatie van de criteria van het Gemeentefonds aan voor de tweede helft van 2008. Vandaag is het Gemeentefonds onder meer een solidariteits-

mechanisme ten voordele van de grotere stedelijke entiteiten. Maar ook de landelijke gemeenten moeten vaak over een groot territorium dienstverlening organiseren. Er is een hoge graad van vergrijzing in Vlaanderen; er zijn zelfs dorpen waar hoofdzakelijk nog gepensioneerden wonen. Die betalen weinig belastingen en dat weegt op het budget van een gemeente. Er zijn ook heel wat provinciesteden, zoals Aarschot of Lokeren, die mede zorgen voor de omliggende gemeenten omdat ze een zwembad hebben, scholen, ziekenhuizen, vrijetijdsinfrastructuur enzovoort. Al deze aspecten moeten aan bod komen bij de evaluatie van het Gemeentefonds in de tweede helft van 2008. Alle partijen moeten daar ernstig over nadenken en daarbij de klassieke strijd tussen landelijke gemeenten en stedelijke entiteiten overstijgen.

De afschaffing van de Eliataks betekent een lastenverlaging van 83 miljoen euro voor gezinnen en bedrijven. Op jaarbasis is dat voor de gezinnen een besparing van een kleine 20 euro, voor de kmo's 150 tot 200 euro en voor grote bedrijven loopt dat op tot enkele duizenden euro's. Die compensatie blijft bestaan na juni 2010; ze is onbeperkt in de tijd. De verdeling van de besparing gebeurt op basis van de huidige Eliaparameters.

Het Gemeentedecreet heeft een financieel instrumentarium ontwikkeld voor gemeenten, OCMW's en provincies. Het instrumentarium, een meerjarenplanning, budget, boekhouding en rekening, wordt algemeen van toepassing in 2013. Voor de lokale ambtenaren wordt daarover vorming georganiseerd vanaf 2008. Uiterlijk in 2010 wordt met enkele pilootgemeenten gestart.

In 2009 wil men starten met een externe audit. Er komt een aanbesteding ten einde externe expertise aan te trekken om uitvoeringsbesluiten en een audit-handleiding uit te schrijven. De externe audit zou de positie van de gemeenteraad moeten versterken. Er komt een steekproefsgewijze doorlichting van de gemeentelijke processen om te controleren of alles wettelijk in orde is en in overeenstemming met de accenten die men legt in allerlei beleidsplannen.

De lokale fiscaliteit inzetten als instrument voor beleidssturing

De mogelijkheid bestaat nu meer dan ooit voor de lokale besturen om hun belastingreglementen op voorhand naar het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) op te sturen. Daar controleert men

dan of alles wettelijk en juridisch in orde is. Het agentschap ondersteunt de lokale besturen ook proactief. Zo heeft men modelreglementen ontworpen, met name het boerkareglement, het reglement rond gemeentelijke administratieve sancties en het reglement inzake de forfaitaire huisvuilophaling. Wie daar in het verleden nog geen gebruik van heeft gemaakt, vindt deze modellen nog altijd terug op de website van het ABB.

In 2008 was er voor het fiscaal pact 50 miljoen euro voorzien, in 2009 100 miljoen euro. Van die 50 miljoen euro werd de helft gebruikt om de Eliaheffing af te schaffen. De rest werd aangevuld met algemene Vlaamse middelen. Het fiscaal pact moet de gemeentebelastingen bedrijfsvriendelijker maken. Met Elia lukt dat voor 100 percent.

Tijdens zijn contacten met gemeentebesturen wordt de minister vaak gewezen op het grondwettelijke recht van de gemeenten om belastingen te heffen en op het feit dat bedrijfsbelastingen vaak in overleg met de lokale ondernemingen en middenstand worden bepaald. Als een bedrijf weet waar het aan toe is, zal het soepeler reageren. Onaangekondigde nieuwe belastingen of verhogingen zijn zeker niet aangewezend want bedrijven kunnen daardoor in de problemen geraken, zeker degene die opereren binnen een grote groep. De minister wil met dit gegeven rekening houden.

De VVSG heeft gevraagd om inzake het fiscaal pact te wachten op de federale regeringsvorming omdat er ook federale regels van toepassing kunnen zijn. Iedereen erkent dat het om een moeilijke oefening gaat. Met de Elia-compensatie werd overigens al een grote geste gedaan naar de bedrijven en de gezinnen. Het is de bedoeling om iets gelijkaardigs te doen om de gemeentebelastingen bedrijfsvriendelijker te maken.

Zorgen voor een sterk politiek en administratief management

Eind 2007 zal de Vlaamse Regering de rechtspositieregeling goedkeuren. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal de besturen helpen om die te implementeren. De lokale besturen krijgen daarvoor één jaar de tijd. Er zullen daarover provinciale sessies worden georganiseerd en de gemeenten zullen terecht kunnen bij de 'Frequently Asked Questions' (FAQ's) van de vraagbaak bij ABB. Ook de website geeft informatie aan de besturen, met onder andere een modelstatuut dat ze kunnen overnemen.

Een consequent en correct beleid inzake de taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten

De taskforce in de Vlaamse Rand zorgt voor de toepassing van de wetgeving. Waarnemers wonen de gemeenteraden van de faciliteitengemeenten bij. Men zorgt voor de subsidiëring van de Nederlandstalige verenigingen en men houdt in de gaten dat ze niet worden achteruitgesteld. Als dat wel zo is, treedt men op om discriminatie proberen te vermijden.

Stroomlijning van regelgeving – planlastreductie

Uit de inventaris van planlastverplichtingen is gebleken dat de gemeenten 34 plannen moeten maken voor Vlaanderen. Eveneens is gebleken dat Vlaanderen weinig doet met die gemeentelijke data en ze slechts gebruikt als een formaliteit, als een element om subsidies uit te keren aan het lagere bestuur. Het is de bedoeling om in overleg met de meerderheidsfracties een voorstel van decreet in te dienen ten einde de planlasten voor de gemeenten te verlichten.

Agentschap voor Binnenlands Bestuur heroriënteren naar meer coaching en ondersteuning

De minister wil ABB versterken als kenniscentrum voor de lokale besturen. Hij verwijst naar de jaarbeelden en het aanbieden van statistische informatie op de website, ook in de loop van het jaar. Er is het vormingscentrum voor de lokale besturen en het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen. In het kader daarvan werkt professor Ackaert van de Universiteit Hasselt aan een studie over de evaluatie van het Gemeentedecreet.

De communicatiekanalen van ABB zijn de website, de elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd en het tijdschrift BinnenBand.

1.1.4. Regelgevingsagenda 2007-2008

Tot slot overloopt de minister nog de regelgevende initiatieven die voor 2008 mogen worden verwacht:

- het decreet op de bestuurlijke organisatie van de OCMW's;
- de aanpassingen aan het Gemeente- en Provinciedecreet;

- de afschaffing van de Eliataks en het voorzien in compensatie vanuit de Vlaamse begroting voor de inkomensderving voor de gemeenten;
- het uitvoeringsbesluit inzake de nieuwe rechtspositieregeling van het personeel van de gemeenten en provincies;
- het invoeren van eigentijdse financiële beleidsinstrumenten (boekhouding, meerjarenplan, budget en rekening) in provincies, gemeenten en OCMW's;
- verfijning en vereenvoudiging van de fiscale procedures.

2. ALGEMENE BESPREKING

2.1. Regelgeving voor de lokale besturen

Het verheugt de heer *Jacky Maes* dat de minister zijn tijd neemt voor een grondige voorbereiding van het OCMW-decreet. Hij stelt ook vast dat de minister spreekt van een aanpassing van het Gemeentedecreet. De volgorde is belangrijk, in die zin dat het goed zou zijn om eerst het Gemeentedecreet aan te pakken, en dan pas het OCMW-decreet.

Het doel van het OCMW-decreet is om de gemeente en het OCMW maximaal op elkaar af te stemmen. De vraag is dan of de rol en de taak van het OCMW worden geïntegreerd in de gemeente, of in een IVA. In de beleidsbrief wordt gesproken over een beroep doen op elkaars ondersteunende diensten. Een voorbeeld is dat maatschappelijke werkers van de gemeente ook taken van het OCMW kunnen uitvoeren. Nu al hebben sommige steden en gemeenten een sociaal huis, wat een koepel is voor zowel de maatschappelijke werkers van de gemeente als van het OCMW. Het zou goed zijn om niet langer van een OCMW te spreken, maar van een sociaal huis waarin alle sociale diensten zijn opgenomen. Rusthuizen zouden er een onderdeel van kunnen zijn. De spreker wenst te weten waar de minister wil landen? Moeten de gemeente en het OCMW op elkaar worden afgestemd, of moet het OCMW in een soort verzelfstandigd agentschap worden ondergebracht?

Inzake het regelgevende werk doet de heer Maes nog opmerken dat de minister extern juridisch advies heeft gevraagd om tekstvoorstellen te onderzoeken en

te toetsen aan de samenhangende regelgevingen. Hij vraagt zich af wat daar het nut van is en of de nodige expertise niet aanwezig is bij de Vlaamse administratie. Hoeveel werd voor de adviezen betaald? Zou de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken niet kunnen optreden als extern adviesorgaan? Die gaf intussen ook al een juridisch advies over het voorontwerp van OCMW-decreet.

De heer *Marnic De Meulemeester* merkt op dat het Gemeentedecreet en het Provinciedecreet zullen worden uitgevoerd. Hij stelt vast dat de gefaseerde inwerkingtreding van de bepalingen voor de gemeenten, de OCMW's en de provincies van belang zijn geweest, zeker voor de financiële hervormingen. Bovendien heeft de organisatie van de externe audit complexe veranderingen teweeggebracht. Een ruim voorbereidend traject dringt zich dan ook op. Men moet de steden en gemeenten de nodige tijd gunnen om al deze ingrijpende hervormingen te implementeren.

De organieke wet betreffende de OCMW's moet door een Vlaams decreet betreffende de bestuurlijke organisatie van de OCMW's worden vervangen. Het is de bedoeling de uitgangspunten van het Gemeentedecreet op de OCMW's toe te passen en beide lokale besturen maximaal op elkaar af te stemmen. De heer *De Meulemeester* hoopt dat deze commissie spoedig, liefst begin volgend jaar, de kans zal krijgen dit ontwerp van decreet te behandelen.

De heer *Jan Verfaillie* noemt de uitwerking van een organiek OCMW-decreet belangrijk. Men mag wel niet overhaast te werk gaan. De spreker dringt er ook op aan dat de relatie met de VVSG wordt hersteld en dat die vereniging nauw en correct wordt betrokken bij de uitwerking van het OCMW-decreet. De VVSG beschikt over de nodige expertise en terreinkennis om te weten hoe men tot een optimale relatie kan komen tussen gemeente of stad en OCMW en welke aspecten van het OCMW-decreet speciale aandacht verdienen.

De spreker vindt nog dat het tijd is om het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking te evalueren. Bij de goedkeuring van het decreet in de vorige legislatuur was CD&V er een koele minnaar van, maar men is nu bereid om op een constructieve manier mee te werken aan de evaluatie.

De heer *Joris Van Hauthem* heeft het gevoel dat het hier gaat om een overgangsbeleidsbrief en -begroting. Er wordt weinig nieuws aangekondigd en er

wordt vooral herhaald wat al aangekondigd is of al gerealiseerd had moeten zijn. Het fiscaal pact bijvoorbeeld wordt al vier jaar lang aangekondigd, evenals een evaluatie van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking. Ook het OCMW-decreet wordt al lang aangekondigd. Over een goed jaar zijn er weer verkiezingen en in een pre-electorale periode is het altijd moeilijker om knopen door te hakken. Als men op het einde van de legislatuur alles op een hoop gaat gooien, komt dat de kwaliteit van de decreetgeving niet ten goede.

Inhoudelijk is de spreker van oordeel dat een apart OCMW-bestuur, met een aparte structuur en een apart financieel beheer niet meer van deze tijd zijn. Het OCMW kan volgens hem in het gemeentelijk bestuur worden opgenomen als een soort welzijnsdienst. De oprichting van de OCMW's was en is een goede zaak, maar de structuren zijn niet meer aangepast. De werking en taakverdeling tussen gemeente en OCMW verschillen bovendien van gemeente tot gemeente en zijn niet altijd even duidelijk. De spreker vraagt in welke mate de minister beide wil integreren.

De *minister* verklaart dat het de bedoeling is het ontwerp van OCMW-decreet en de wijzigingen van het Gemeentedecreet in de loop van de eerste helft van 2008 gezamenlijk in plenaire zitting te behandelen. Men wil voldoende tijd nemen om alle elementen grondig voor te bereiden en te behandelen.

De minister stelt dat de eventuele afschaffing van de OCMW's een federale aangelegenheid is. Hij merkt op dat het hier gaat om een zeer emotioneel en ideologisch geladen onderwerp. Hij vindt dat de gemeenten gebruik moeten maken van de mogelijkheid om het OCMW dichter bij het gemeentebestuur te brengen. Het OCMW blijft wel als aparte juridische entiteit bestaan. Door de OCMW-voorzitter in het college van burgemeester en schepenen te laten zetelen, kan de sociale portefeuille in de gemeente in een enkele hand terechtkomen. Op dit ogenblik heeft de voorzitter van het OCMW een aantal wettelijk opgelegde taken en heeft de schepenen van Sociale Zaken vaak eigen ambities en plannen. Hij beschikt over een eigen staf en kan zelf voorstellen naar voren brengen. De overheadkost van het naast elkaar bestaan van beide systemen is zwaar. Bovendien weet de burger niet altijd precies waar hij met zijn vragen terecht kan. Het samenvoegen van beide functies kan duidelijkheid scheppen en de efficiëntie van de organisatie verhogen.

Gemeentebesturen en OCMW's beschikken meer dan voordien over de mogelijkheid diensten en personeel in hoge of lage functies te delen. Dat valt onder de lokale autonomie. De gemeenten moeten zelf beslissen wat ze met die mogelijkheid doen. Door samenwerking kan structureel worden bespaard zonder de kwaliteit van het bestuur of de dienstverlening aan te tasten. Door de voorzitter van het OCMW een plaats in het college van burgemeester en schepenen te geven en door personeel te delen, wordt de functie van voorzitter van het OCMW politiek opgewaardeerd. Vroeger wilden mensen soms geen voorzitter van het OCMW worden omdat ze dan de titel van schepen niet konden dragen. Het voorzitterschap van het OCMW is nochtans minstens even belangrijk als de meeste schepenambten.

De minister wil dus gemeente en OCMW dichter bij elkaar brengen, maar ze als afzonderlijke structuur laten bestaan. Door personeel en diensten te delen kan men efficiënter werken en geld sparen voor het inhoudelijke sociale beleid.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Maes, stelt de minister dat er gebruik wordt gemaakt van externe juridische adviezen bij de redactie van regelgevende teksten. Voor het Gemeente- en Provinciedecreet werd een beroep gedaan op het bureau Stibbe, dit op basis van een openbare aanbesteding. Voor de kieswetgeving werd een beroep gedaan op de Universiteit Gent en professor Veny. Het OCMW-decreet heeft voor de conceptnota een aanzet gekregen van de eigen administratie. De Vlaamse Regering werkt dat nu verder uit. Het nazicht gebeurt opnieuw door het bureau Stibbe. De minister doet opmerken dat er wel veel juristen zijn, maar niet zo veel experts in administratief en bestuursrecht. De precieze kostprijs van de juridische adviezen wil de minister bezorgen. De minister stelt nog dat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur steeds betrokken is geweest bij de redactie van het Gemeentedecreet, de kiesdecreten enzovoort. Ook de eigen juridische diensten van de Vlaamse overheid helpen daaraan mee. Men is er zich van bewust dat er wat fouten in zijn geslopen, maar dat had te maken met de gigantische tijdsdruk.

De evaluatie van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking zal aan bod komen in de tweede helft van 2008. Het SBOV verricht hier het voorbereidende werk.

De heer *Marnic De Meulemeester* heeft verschillende meningen gehoord over de timing van het OCMW-

decreet. Zijn fractie is van oordeel dat men niet langer moet talmen. Er hebben al tal van overlegrondes plaatsgevonden waarbij heel wat collega's erop aandrongen om voor eind 2007 de stemming te houden. Dat zal om praktische redenen niet meer lukken, vandaar dat de spreker met aandrang vraagt om hier begin 2008 werk van te maken.

De heer *Kurt De Loor* sluit zich hierbij aan.

2.2. Financieel draagvlak voor de lokale besturen

2.2.1. Compensatie Eliaheffing

De heer *Jacky Maes* stelt vast dat ter compensatie van de afschaffing van de Eliaheffing in een aanvullende dotatie van 83 miljoen euro voor het Gemeentefonds wordt voorzien. Het is goed dat dit ook na 2010 blijft lopen. Wordt dat bedrag aangepast aan de inflatie en telkens met 3,5 percent verhoogd, zoals dat het geval is voor het Gemeentefonds? Voor de langetermijnvisie en de meerjarenplanning van de gemeenten is dat belangrijk om weten.

De heer *Jan Verfaillie* vindt de Eliacompensatie een goede zaak voor de burgers en de bedrijven. De gemeenten krijgen een compensatie ten bedrage van 83 miljoen euro. Er blijft echter nog een gat in de rekening. Tot vier of vijf jaar geleden kregen de gemeenten immers voor 353 miljoen euro aan dividenden. Nu moet men terugvallen op een compensatie van 83 miljoen euro, hetgeen een verschil betekent van 270 miljoen euro. De heer Verfaillie citeert uit een interview in VVSG-Lokaal en in de media: "Liberaliseren en de lokale besturen verarmen is asociaal." Vandaag zit men in de situatie dat er geliberaliseerd is, maar niemand is er beter van geworden. De energieprijzen zijn immers niet gedaald, weliswaar deels om andere redenen. De lokale besturen hebben de prijs dubbel betaald: ten eerste ontvangen ze minder dividenden en ten tweede betalen ze voor de eigen elektriciteit hogere prijzen. Voor openbare verlichting kan men niet meer rekenen op een voordeeltarief.

De heer Verfaillie vindt het een gemiste kans dat de Eliacompensatie onderhevig is aan een gewone indexatie in plaats van 3,5 percent. De verdelingscriteria voor 2008 zouden gebaseerd zijn op de verdeling van 2006. De spreker doet een oproep om de verdelingscriteria voor 2009 te laten afhangen van de cijfers van 2007 en zo een jaar op te schuiven.

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat 83 miljoen euro wel een enorm bedrag is, maar het compenseert het verlies aan dividenden van de gemeenten niet. Het gaat hoogstens om een gedeeltelijke compensatie. De 83 miljoen euro compensatie zal in het Gemeentefonds worden gestopt. Blijft dat apart? In de beleidsbrief staat dat dit een structurele verhoging is van het Gemeentefonds maar het gaat eigenlijk om een structurele ondersteuning van de gemeenten.

De *minister* stelt dat het Eliaverhaal normaal einde juni 2010 zou ophouden. Nu wordt 83 miljoen euro onbeperkt in de tijd doorgetrokken op basis van de Eliaparameters. Voor 2008 is de parameter gebaseerd op de toestand in het jaar 2006. De normale index wordt toegepast, en dus niet de 3,5 percent zoals voor het Gemeentefonds. De minister benadrukt dat de compensatie beperkt in de tijd was maar dat ze nu doorloopt en wordt geïndexeerd. Het is extra geld waar de gemeenten over kunnen beschikken.

De heer *Jan Verfaillie* herhaalt zijn vraag of het de bedoeling is om voor 2009 de parameters van 2007 te gebruiken of die van 2006.

De *minister* antwoordt dat het gaat om de parameters van 2006.

De heer *Jan Verfaillie* meent dat dit ongewenste implicaties kan hebben. Heel wat gemeenten waren ertoe verplicht hun kapitaal in gemengde intercommunales op te bouwen, ook rond energie. Sommige gemeenten hadden in 2006 nog niet hun volledige kapitaal opgebouwd. Dat is maar gebeurd in de loop van 2007. Ze worden nu gedeeltelijk benadeeld als men in 2009 de parameters van 2006 zou gebruiken. Er zou een gelijkberechtiging gebeuren als men in 2009 de parameters van 2007 zou gebruiken. De spreker vraagt of dit kan worden onderzocht.

2.2.2. Gemeentefonds – basisfinanciering van de gemeenten

De heer *Jacky Maes* merkt op dat men bij de evaluatie van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds rekening moet houden met criteria die een betere reflectie zijn van de uitgaven van de gemeenten, ook van de kleinere en de middelgrote. De landelijke gemeenten in de Westhoek met veel wegen moeten op een andere manier worden benaderd dan een kleine voorstad.

Voor het Gemeentefonds en het Provinciefonds geldt, zoals in het Vlaams regeerakkoord staat vermeld, een

jaarlijkse groeivoet van 3,5 percent. Deze positieve maatregel biedt de steden en gemeenten een financiële standvastigheid.

De heer *Joris Van Hauthem* verwijst naar het jaarbeeld dat wordt opgemaakt door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Daaruit blijkt dat er enorme verschillen bestaan tussen steden en gemeenten wat inkomsten uit fondsen betreft: 1000 euro ten opzichte van 100 per inwoner. Dat cijfer komt alleen nog maar voort uit het Gemeente- en Stedenfonds, zonder rekening te houden met andere subsidiestromen. De spreker vraagt of dit eens in zijn geheel kan worden bekeken en of de parameters van het Steden- en Gemeentefonds worden geëvalueerd.

De heer *Francis Vermeiren* vindt dat de goede leerlingen bij een eventuele evaluatie en aanpassing van het Gemeentefonds niet mogen worden gestraft. Met goede leerlingen bedoelt de spreker de gemeenten die jarenlang de tering naar de nering hebben gezet en elke uitgave hebben gewikt en gewogen. In het verleden is het al gebeurd dat dergelijke gemeenten voor hun sober beleid werden gestraft. Dat zou niet mogen gebeuren bij eventuele aanpassingen van het Gemeentefonds. Het zou verder goed zijn als men voor alle gemeenten op dezelfde basis zou tussenkomen in de kosten.

De heer *Johan Sauwens* is blij met de extra kredieten die in het kader van de Eliacompensatie en het fiscaal pact naar de gemeenten zullen gaan. Hij vraagt wel dat de kloof tussen de grote en de kleine ontvangers niet wordt vergroot via het Stedenfonds en het Gemeentefonds en het gecumuleerde effect van de verschillende criteria. Een gemiddelde Vlaamse gemeente krijgt 150 à 160 euro per inwoner. Sommige steden beschikken over 1050 euro per inwoner. Dat verschil is te groot. De vaste kosten in alle gemeenten, groot of klein, zijn zwaarder geworden. Ze moeten allemaal over een grotere staf beschikken, over meer ambtenaren van niveau A. De spreker vraagt dat de basisfinanciering voor alle steden en gemeenten wordt versterkt. Een toewijzing van nieuwe kredieten per inwoner zou die kloof al een stuk kleiner maken. De minister zou hier rekening mee moeten houden.

De heer Sauwens heeft nog een bedenking over de kerntaken en de basisfinanciering van de gemeenten. Vroeger gaf elke minister een sectorale toelage aan de gemeenten, bijvoorbeeld voor bibliotheken, sporthallen, stadskernvernieuwing enzovoort. In het begin van de jaren negentig heeft de toenmalige Vlaamse Regering besloten alle subsidies in het Investerings-

fonds te hergroeperen en aan de hand van objectieve criteria te verdelen. Uit de praktijk was immers gebleken dat gemeentebesturen die het dichtst bij de zon zaten meer geld kregen, terwijl andere gemeenten zo goed als nooit aan bod kwamen. Bij de oprichting van het Investeringsfonds zijn een aantal uitzonderingen in stand gehouden. Het beste voorbeeld hiervan zijn de investeringen in beschermde monumenten. Omwille van het verloop van de geschiedenis zijn de beschermde monumenten nu eenmaal ongelijk over het grondgebied van de gemeenten verdeeld. Een andere uitzondering zijn de investeringen die in de loop van de jaren negentig en in het begin van deze eeuw in het rioleringsnetwerk zijn gedaan. Aangezien de Vlaamse overheid veel in waterzuivering investeerde, moesten de gemeentelijke netten die beweging kunnen volgen.

Momenteel stelt de spreker echter vast dat bepaalde ministers door middel van subsidies weer trachten zichtbaar te worden tot in het kleinste dorp. Hij verwijst hierbij naar minister Anciaux, die de aanleg van voetbalpleinen, het herinrichten van kleedkamers of het bouwen van sporthallen en zwembaden wil betoelagen. De spreker vraagt zich af of dit de nieuwe beleidslijn is en of de Vlaamse Regering wil terugkeren naar de sectorale subsidiëring van de lokale besturen. De minister zou eens moeten nagaan in welke mate dit met de resultaten van het kerntaakendebat strookt. Is het de bedoeling dat elke minister weer hier en daar met een cheque zal opdagen? De gemeenten moeten hieromtrent de nodige informatie ontvangen. De aanvragen voor kleine subsidies moeten voor 1 december 2007 worden ingediend. De aanvragen voor grotere subsidies kunnen tot 16 december 2007 wachten. Hoewel het decreet in kwestie nog niet is goedgekeurd, is de vzw al in juli 2007 opgericht.

De *minister* verklaart dat de evaluatie van de criteria van het Gemeentefonds voorzien is voor de tweede helft van 2008. Dat wordt een moeilijk debat want men moet rechtvaardigheid proberen te creëren voor de grote steden, de centrumsteden, de landelijke gemeenten en de kleine gemeenten. Iedereen heeft perfect verdedigbare argumenten en invalshoeken. Voor de ene gemeente is dat het grondgebied en de kilometers wegen die men moet onderhouden, met de bijbehorende grachten en rioleringsstelsels, voor de andere gemeente gaat het om de problematiek van de kansarmoede.

Zoals ook de heer Vermeiren opmerkte, vindt de minister dat de gemeenten die een goed beleid voeren niet opnieuw het gevoel mogen krijgen dat ze in de kou blijven staan. Het mag niet zo zijn dat gemeenten

die actief kansarmoede aanpakken en de welzijnsstatistieken verbeteren, te horen krijgen dat ze het blijkbaar op eigen kracht kunnen en dus geen extra geld nodig hebben. In het verleden was het vaak zo dat gemeenten waar de kansarmoede blijft bestaan, wel uit allerlei bronnen middelen kregen omdat zij problemen kenden. De minister vindt het vreemd dat het in Vlaanderen soms als goed bestuur wordt aanzien als men veel geld van Brussel naar de eigen gemeente kan brengen, terwijl die geldstroom een indicator kan zijn van problemen die moeten worden aangepakt.

De minister doet opmerken dat zijn eigen gemeente sinds het nieuwe Gemeentefonds niet meer gegroeid is. Volgens de nieuwe parameters had die gemeente, zoals tientallen gemeenten in Vlaanderen, eigenlijk minder moeten krijgen. Die gemeenten zijn geblokkeerd. Zij hebben hun best gedaan, kort op de bal gespeeld en problemen van in het begin in de kiem gesmoord, maar toch komen ze er bekaaid van af. Men zegt dan dat ze het geld minder nodig hebben omdat ze hun problemen op eigen kracht aankunnen.

De minister wil hiermee echter de problematiek van de grote en de centrumsteden niet minimaliseren. Het is geen zwart-witverhaal dat met schemaredeneringen op te lossen valt. Vanuit de verschillende fracties moet hierover worden nagedacht. De discussie kan gemakkelijk worden lamgelegd, want er zijn zoveel mogelijke invalshoeken. Men moet opletten dat dat niet tot een blokkering leidt.

De minister benadrukt nog dat het Gemeentefonds er ten opzichte van 2004 al 234 miljoen euro op vooruit is gegaan dankzij het groeipercentage van 3,5 procent. Voor 2008 gaat het om 63 miljoen euro extra. Voor mensen die het breed zien, is dat wellicht nog te weinig maar het gaat toch om een gevoelige inspanning.

Ten aanzien van de heer Sauwens stelt de minister nog dat het niet de bedoeling is van de Vlaamse Regering om opnieuw met sectorale subsidies te beginnen. Minister Anciaux wil wel iets doen aan de achterstand inzake sportinfrastructuur. Het gaat om een eenmalige operatie of investeringssubsidie. Er zullen criteria voor op punt worden gezet. Specifieke vragen hierover moeten aan minister Anciaux worden gericht.

2.2.3. Fiscaal pact – globaal pact

De heer *Jacky Maes* stelt dat 100 op de 308 gemeenten nog een belasting op drijfkracht heffen. Er zijn

208 gemeenten die inspanningen hebben geleverd. Het kan toch niet dat die er straks het slachtoffer van worden. De gemeenten die wel nog de zogenaamde pestbelastingen aanhouden, zouden dan worden beloond als zij ze afschaffen. Daar moet toch rekening mee worden gehouden.

De heer *Marnic De Meulemeester* is van oordeel dat inzake het fiscaal pact voldoende overleg met de federale regering en met alle andere betrokken partijen moet worden gevoerd.

De heer *Jan Verfaillie* verwijst naar het debat tijdens de plenaire vergadering van 21 november 2007 over de financiële uitdagingen van de lokale besturen en over de inspanningen die de Vlaamse overheid zou kunnen leveren voor de lokale besturen. Iedereen weet dat de lokale besturen het momenteel niet gemakkelijk hebben. De fractie van de spreker is tevreden dat alle meerderheidspartijen de financiële problemen van de lokale besturen erkennen. Het is de taak van de Vlaamse overheid om de lokale besturen te helpen. Een recente studie van Dexia toont aan dat het tekort, indien het fiscaal beleid blijft gehandhaafd, tot 176 miljoen euro zou oplopen. De spreker roept de Vlaamse Regering dan ook op om een globaal pact met de lokale besturen te sluiten.

Wat het fiscaal pact betreft, kan de ene gemeente niet met de andere gemeente worden vergeleken. Een voorbeeld hiervan is de belasting op drijfkracht. Voor een gemeente met een belangrijke elektriciteitscentrale levert dat heel andere cijfers op dan voor een gemeente als Bredene of een stad als Veurne, waar die belasting nooit heeft bestaan. Op andere plaatsen is er een belasting op tewerkgesteld personeel. Dat valt onder de autonomie van de lokale besturen. Het is voor de fractie van de heer Verfaillie niet aanvaardbaar dat gemeenten die een aantal belastingen afschaffen, rechtstreeks worden gecompenseerd. Dat zou niet rechtvaardig zijn tegenover de gemeenten die dergelijke belastingen nooit hebben gehad. Om nog wat centen uit het fiscaal pact te krijgen, zouden die gemeenten alsnog snel een paar belastingen kunnen invoeren, enkel om ze bij de eerstvolgende begrotingswijziging weer af te schaffen.

Aangezien het niet eenvoudig zal zijn in dit verband een regeling te treffen, lijkt het de heer Verfaillie interessant het fiscaal pact in een globaal pact op te nemen. De minister voorziet in 25 miljoen euro voor het fiscaal pact. De gemeenten zouden snel moeten weten waar ze aan toe zijn. De minister moet evenwel rekening houden met de gemeentelijke autonomie.

De spreker besluit dat zijn fractie over het algemeen tevreden is met deze begroting. Veel zaken getuigen van constant beleid, zoals de evolutie van het Gemeente- en het Provinciefonds. De spreker dringt wel aan op specifieke aandacht voor de uitwerking van een globaal pact met de gemeenten, met daarin het voorstel tot schuldverlichting van minister Van Mechelen, het fiscaal pact, de administratieve vereenvoudiging enzovoort. Nu de voorzet is gegeven door minister Van Mechelen, moet de minister van Binnenlands Bestuur er voor zorgen dat de lokale besturen binnen dit en enkele maanden een concreet signaal krijgen. Binnen de Vlaamse Regering is de minister immers de verdediger van de lokale besturen.

De heer *Francis Vermeiren* meent dat men inzake de lokale fiscaliteit en de lokale belastingen de gemeentelijke autonomie moet laten spelen. Gemeenten verschillen immers van elkaar. De kustgemeenten bijvoorbeeld zijn de grote uitvinders van allerlei taksen in verband met tweede verblijven, milieutaksen en zelfs dubbele milieutaksen. De provincie neemt dan ook nog allerhande initiatieven. Men moet zich daar van buitenaf niet mee bemoeien en de gemeentelijke autonomie volop laten spelen.

Inzake het fiscaal pact benadrukt de *minister* dat hiervoor steeds het jaar 2008 heeft vooropgestaan. In een eerste fase is 50 miljoen euro voorzien in de begroting, nadien recurrent 100 miljoen euro. Er werden al stappen gezet via de compensatie van 25 miljoen euro voor de afschaffing van de Eliaheffing. De rest van die compensatie komt uit de algemene Vlaamse middelen.

Het is de bedoeling om met de resterende middelen de gemeentebelastingen bedrijfsvriendelijker maken. In zijn contacten met de gemeentebesturen wordt de minister wel gewaarschuwd dat de gemeenten samen met de bedrijven en de middenstand inzake fiscaliteit een *modus vivendi* hebben gevonden. Ze hebben als het ware een gemeentelijk fiscaal pact gesloten. Dit mag men dan niet in de war gaan sturen met een Vlaams fiscaal pact met de gemeenten. De gemeenten die lang geleden al hun bedrijfsonvriendelijke belastingen hebben afgeschaft, krijgen nu misschien het idee dat ze te rap geweest zijn. Wie traag was, zou kunnen worden beloond. Maar misschien waren ze niet zozeer traag, maar hebben ze andere lasten afgeschaft. De minister heeft alleszins de indruk dat de gemeentebesturen, ongeacht hun politieke strekking, de bedrijven niet zien als een melkkoe, maar wel als een partner. Men beseft de waarde van het bedrijfsle-

ven, niet louter op fiscaal vlak, maar ook maatschappelijk, inzake werkgelegenheid bijvoorbeeld.

2.2.4. *Verlichting van de schulden van de gemeenten*

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt dat het recente voorstel van minister Van Mechelen over de verlichting van de gemeentelijke en stedelijke schulden met ruim 600 miljoen euro voor zijn fractie erg belangrijk is. Het is positief dat het hier een lineaire maatregel betreft waardoor alle steden en gemeenten evenveel ontvangen. De steden en gemeenten die het de voorbije jaren op financieel vlak goed hebben gedaan, worden hiervoor beloond. Het voorstel houdt in dat niet enkel de grote steden worden beloond. De schuldverlichting zal de steden en gemeenten meer investeringsmogelijkheden en financiële ademruimte bieden.

Het is de heer *Joris Van Hauthem* opgevallen dat de minister in zijn uiteenzetting niet heeft gesproken over het voorstel van Vlaams minister van Financiën Van Mechelen inzake het bedrag van ruim 600 miljoen euro dat kan worden aangewend om de schulden van de steden en gemeenten te verlichten. De spreker vindt dit vreemd bij de bespreking van een beleidsbrief en een begroting. Hij begrijpt niet goed dat de minister, die als minister van Binnenlands Bestuur toch voogdijminister is, niet is tussengekomen in het debat. Nochtans zijn de steden en gemeenten momenteel volop bezig aan hun begroting en aan hun meerjaren- en beleidsplannen. Dan is het toch van belang als zo'n extra bedrag uit de lucht komt vallen. De spreker vraagt naar de mening van de minister over het voorstel van minister Van Mechelen. Is er een regeringsbeslissing over het kasoverschot? De minister-president sprak van een globaal pact. Wat betekent dat? Hoe staat het met die plannen?

Het lijkt de heer Van Hauthem niet meer dan normaal dat er een lineaire toepassing zou gebeuren indien die middelen specifiek voor schuldafbouw worden bestemd en eenmalig blijven. Weliswaar hebben de centrumsteden grotere financiële noden en andere functies dan de kleinere gemeenten maar men kan die redenen niet altijd laten gelden om hen een grotere portie te geven. Dat zou leiden tot een onverantwoord exponentieel verschil.

De heer *Francis Vermeiren* kan er begrip voor opbrengen dat de minister van Binnenlands Bestuur niet is tussengekomen in het debat over de ruim 600 miljoen euro van minister Van Mechelen. De minister had er alle belang bij om te zwijgen en een inventaris

op te stellen van wat door de verschillende fracties is gevraagd. Op het gepaste moment kan hij die fracties dan van antwoord dienen.

Het verheugt de spreker dat de minister-president in de plenaire vergadering heeft gezegd dat hij vlug een beslissing zou willen nemen over de 610 miljoen euro. Over het globaal pact en het fiscaal pact moet inderdaad vlug een beslissing worden genomen. Dat is van belang in het licht van het opstellen van een gemeentebegroting. De spreker stelt vast dat er een bedrag is vooropgesteld waarover over de fracties heen een akkoord bestaat. Er is misschien nog discussie over het vaderschap, maar de spreker stoort zich daar niet aan zolang het maar een schoon kind is.

De *minister* zegt zich afzijdig te hebben gehouden in de discussie over de 610 miljoen euro omdat het vaderschap in deze aan minister Van Mechelen toekomt. Vlaanderen heeft het luxeprobleem dat de schulden einde 2008 zijn afbetaald en dat men kasgeld over heeft. Minister Van Mechelen heeft daarom voorgesteld om een stuk van de gemeenteschulden over te nemen. Het bedrag dat daarvoor wordt voorzien komt neer op ongeveer tien percent van de schulden van de gemeenten.

Er is nu sprake van om een en ander te kaderen binnen het fiscaal pact en zelfs een globaal pact. De besprekingen hierover zijn gaande. De minister hoopt dat ze snel kunnen worden afgerond zodat sommigen er nog rekening mee kunnen houden in de begroting voor 2008. Anders kan men het inschrijven in de begrotingswijziging in het voorjaar 2009. Men weet in elk geval zeker dat er op korte termijn iets komt, en het zal niet minder zijn dan wat minister Van Mechelen heeft voorgesteld. De minister is blij dat de middelen een sector ten goede komen waar hij verantwoordelijk voor is. Hij is ervan overtuigd dat er een heel brede consensus bestaat om met dat geld de schulden van de Vlaamse gemeenten af te bouwen.

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt of de schuldverlichting voor de gemeenten lineair zal gebeuren.

De *minister* zegt dat men moet oppassen dat men niet te veel zaken aan elkaar koppelt waardoor er veel tijd verloren gaat. Het is ook de bedoeling om op korte termijn te landen. Dat geld zal de gemeenten in elk geval soelaas bieden. De minister wil zich nog niet uitspreken over criteria of parameters. Men mag de kar niet te zwaar laden en dus vertragen.

Volgens de heer *Jan Verfaillie* is het zeker niet de bedoeling om de kar te overladen. Het is wel een

unieke gelegenheid om de knelpunten die er vandaag nog zijn inzake planlast, globaal pact en dergelijke, op te nemen in het discours.

2.2.5. Externe audit

De heer *Jacky Maes* verwijst naar het opstarten van de organisatie van een externe audit. Welk kostenplaatje is daaraan verbonden? Was er geen expertise aanwezig binnen de eigen administratie? Waar zal men die expertise dan aantreffen? Wie moet er voor de kosten opdraven?

De heer *Johan Sauwens* vraagt of het werkveld van de interne audit van de Vlaamse Gemeenschap niet tot het niveau van de steden en de gemeenten kan worden uitgebreid. Het afgeschafte Hoog Comité van Toezicht werkte niet enkel op vraag van een onderzoeksrechter, maar ook op vraag van een minister of een burgemeester. Soms organiseerde het op eigen initiatief steekproeven. De minister zou eens moeten nagaan of de lokale besturen sinds de invoering van het Gemeentedecreet correct met de gemeenschaps-gelden zijn omgesprongen. Een uitbreiding van het werkveld van de interne audit van de Vlaamse Gemeenschap naar steden en gemeenten zou op dit vlak een preventief effect kunnen hebben.

De *minister* doet opmerken dat de interne audit van de Vlaamse Gemeenschap onder zware druk staat. Die kan onmogelijk op alle niveaus opereren. De gemeenten beschikken intussen over twee andere instrumenten: de interne controle sinds oktober 2007 en de externe audit vanaf 2009 via gewestambtenaren. Die twee mechanismen moeten ontsporingen vermijden en de kwaliteit van het bestuur versterken.

2.2.6. Selectieve onroerende voorheffing

De heer *Jan Verfaillie* vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot het principe van de selectieve onroerende voorheffing dat in het regeerakkoord is opgenomen.

De *minister* antwoordt dat er een negatief advies is van de Raad van State op een voorstel van decreet in verband met deze aangelegenheid. Ingrijpen op de onroerende voorheffing houdt verband met het Wetboek van Inkomstenbelastingen en dat is federale materie. De Raad van State adviseert dus negatief over de competentie van Vlaanderen om daarop te werken.

De heer *Joris Van Hauthem* doet opmerken dat het advies betrekking had op een intussen ingetrokken voorstel van decreet en dat er over hetzelfde onderwerp nu een nieuw voorstel van decreet voor advies bij de Raad van State ligt. Bovendien heeft de Raad van State in dat eerste advies de mogelijkheid geopend dat de gemeenten misschien nu al de onroerende voorheffing kunnen differentiëren.

De *minister* meent dat dit zou kunnen helpen om de gedifferentieerde onroerende voorheffing te realiseren. Hij vreest echter dat het nieuwe voorstel van decreet in niets verschilt van het voorstel dat oorspronkelijk was ingediend.

2.3. Verlenging trekkingsrechten Investeringsfonds

Mevrouw *Else De Wachter* verwijst naar het feit dat de trekkingsrechten op het Investeringsfonds met een jaar worden verlengd en zouden worden beëindigd in 2008. Er zijn gemeenten die buiten hun wil om, omdat ze goed bestuur op het oog hebben, de eindafrekening niet kunnen goedkeuren van een project waarvoor het Investeringsfonds gebruikt zou worden. Onenigheden over de uitvoering en oplevering zorgen daarbij vaak voor rechtszaken. Als het in dat stadium is beland, valt de eindtermijn van zo'n dossier nog amper in te schatten. De spreker heeft vernomen dat er een regeling wordt ontworpen om de gemeenten, die buiten hun wil om het trekkingsrecht niet tegen de gestelde termijn kunnen opnemen, een perspectief te bieden. Wat is de uitzonderingsprocedure waarmee lokale besturen die in de onmogelijkheid verkeren om tegen 2008 hun trekkingsrechten op het Investeringsfonds op te nemen, hun rechten kunnen vrijwaren?

De heer *Francis Vermeiren* kan dit betoog bijtreden. De trekkingsrechten op het Investeringsfonds worden om begrijpelijke redenen met één jaar verlengd. Als een project moet worden uitgevoerd en toevallig valt dat samen met werken die door het gewest worden uitgevoerd omwille van mogelijks vrijgekomen middelen waartoe plots wordt beslist, dan ontstaan er problemen. Gemeenten worden dan onbereikbaar. Als het bewijs van problemen wordt geleverd bijvoorbeeld aan de hand van documenten die moeten worden afgeleverd door het agentschap voor Wegen en Verkeer, zou daarvoor een oplossing moeten worden bedacht.

De *minister* verklaart dat de trekkingsrechten normaal gezien op 31 oktober 2007 een einde zouden

kennen. Het systeem is nu verlengd tot 30 september 2008. Er wordt een uitzondering gemaakt voor de juridische procedures die lopen, al was het niet eenvoudig om dat te bekomen. Op een bepaald moment moet het wel ophouden. De minister van Begroting wil immers weten waar hij aan toe is. De gemeenten zijn er al verschillende keren op attent gemaakt dat ze er komaf mee moeten maken.

Mevrouw *Else De Wachter* merkt op dat sommige lokale besturen omwille van juridische procedures niet in staat zijn de dossiers af te sluiten.

De *minister* stelt dat juridische procedures of ontegeningsdossiers buiten beschouwing worden gelaten.

De heer *Francis Vermeiren* meent dat er, los van enige juridische discussie, dossiers kunnen zijn waar door samenspraak met het Vlaamse Gewest men tot een beslissing is gekomen die dat doorkruiste. Als voorbeeld haalt de spreker het wegwerken van een black-point aan.

De *minister* zegt dat het goed zou zijn om die dossiers te inventariseren. De Vlaamse Regering bewijst voortdurend dat ze de gemeenten een warm hart toedraagt, maar het is niet altijd evident om de specificiteit van de lokale problemen in te schatten.

2.4. Organisatie van de verkiezingen

De heer *Jan Verfaillie* doet opmerken dat zijn kanton het enige is in de provincie West-Vlaanderen dat elektronisch stemt. Men mag de stemmachines nog altijd niet verwijderen maar men kan ze ook niet meer gebruiken als er geen vervroegde verkiezingen meer zijn. Intussen komen de verkiezingen van juni 2009 steeds dichterbij en is het nodig daarvoor financiële middelen uit te trekken. Er moet een samenwerkingsakkoord komen: de federale overheid die de verkiezingen organiseert, de Vlaamse overheid en de gemeenten moeten middelen vrijmaken. De spreker zou het niet begrijpen dat wie tot nu toe met de computer heeft gestemd, in 2009 terug zou moeten overschakelen op pen en papier. In Veurne stemt men elektronisch sinds 1999 en de spreker is niet van plan als burgemeester verkiezingen te organiseren met pen en papier. De mensen zouden niet begrijpen dat men als moderne organisatie zou moeten terugkeren naar het stenen tijdperk. De spreker is alvast blij dat dit ook een van de bekommissen van de minister is.

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt met aandrang een controlesysteem voor de elektronische stemming. Momenteel bestaat er geen controlemogelijkheid en is er in geval van betwisting enkel een comité van

experts. De spreker pleit ervoor een print van de elektronische stemming te maken en die in een urne op te bergen. Als er dan ooit betwisting komt of er loopt technisch iets fout, dan heeft men een papieren versie achter de hand. Vlaams Belang verdedigt dit voorstel al sinds het begin van de jaren negentig maar amendementen om in die zin de wetgeving inzake het elektronisch stemmen aan te passen, worden telkens weggestemd. De spreker begrijpt dit niet. Als de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) ergens toezicht houdt op het verloop van elektronische verkiezingen, is haar eerste voorwaarde dat er een papieren versie van de uitgebrachte stem moet zijn.

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar de kosten om de elektronische stemapparatuur in goede staat te bewaren en te installeren. Zijn gemeente heeft daarvoor een langdurig contract met een privébedrijf afgesloten en dat kost stukken van mensen, al is dat goedkoper dan het zelf te doen. De spreker wil zo snel mogelijk weten waar hij aan toe is. De contracten kosten immers veel geld en men moet tijdig de gelegenheid krijgen om ze op te zeggen.

De heer *Johan Sauwens* sluit zich aan bij de vragen over het elektronisch stemmen. Nederland neemt afstand van het systeem en stapt over naar een systeem van elektronisch lezen van papieren stembrieven om een zekere vorm van controle te bewaren. Men zou dergelijk systeem degelijk moeten onderzoeken alvorens tot investeringen over te gaan.

De *minister* stelt dat er middelen voorzien zijn voor het elektronisch stemmen. Men moet echter een samenwerkingsakkoord hebben met de federale overheid omdat die de organisator is van de verkiezingen. Een federale regering van lopende zaken kan zo'n akkoord echter niet afsluiten.

Men is onderzoek aan het verrichten naar een systeem waardoor kiezers kunnen zien voor wie ze hebben gestemd. Anderzijds is het zo dat het huidige systeem zeker correct is, want men is altijd in staat om de stemming te herstellen. Men kan perfect reconstrueren hoe iemand heeft gestemd en hoe de uitslag tot stand is gekomen, zonder daar een identiteit op te plakken. Niemand in Vlaanderen wil nog terug naar potlood en papier. Dan zijn er tot 30.000 mensen meer nodig om de telbureaus te bevolken.

2.5. Planlastenreductie

De heer *Jan Verfaillie* legt wat dit betreft de link met het zogenaamde globaal pact. Dat kan het voorstel

van minister Van Mechelen tot schuldverlichting bevatten maar de spreker zou er ook graag de verlichting van de planlasten voor de lokale besturen in willen opnemen. Het regeerakkoord kondigde twee decreetale initiatieven aan: een schrappings- en een stroomlijningsdecreet, door sommigen ook een samenvattingsdecreet genoemd. Men kan de lokale besturen rechtsreeks extra middelen geven, of ze onrechtstreeks helpen door de administratieve lasten te verminderen zodat ze minder uitgaven hebben.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt vast dat de daling van de planlast al in vele beleidsbrieven werd aangekondigd. Op het terrein is daar niet veel van te merken. Er is enkel een administratieve vereenvoudiging door de toenemende digitalisering. De spreker vraagt wanneer de planlasten ingevolge opdrachten van hogere overheden aan lokale besturen daadwerkelijk worden verminderd.

De *minister* merkt op dat inzake planlastverlichting er al voorbereidende teksten zijn opgesteld. De fracties moeten hier hun verantwoordelijkheid in nemen.

2.6. Politiek en administratief management

De heer *Jacky Maes* verwijst naar het feit dat de minister een competentieprofiel voor burgemeesters en schepenen heeft laten opmaken. Iedereen zal dat allicht op een eigen manier invullen. Wie op tv de raadszittingen in de Rand heeft gevolgd, heeft daar vragen bij. Wat zijn goede politieke bestuurders? Hoe herkent men ze? Wat zijn voorbeelden van goed gedrag? Heeft het opstellen van een profiel een output gekend?

Wat het maatwerk inzake het personeelsbeleid in gemeenten en provincies betreft, merkt de heer Maes op dat dit niet kan betekenen dat de deur voor interimarbeid wordt open gezet. Dat is voor de fractie van de spreker onaanvaardbaar.

De heer Maes is nog van oordeel dat de relatie tussen de secretaris en de financieel beheerder, tussen de secretaris en de OCMW-secretaris, en de financieel beheerder en de financieel beheerder van het OCMW moet worden uitgeklaard. Het is goed dat op het lokale vlak de kleine oorlogen van bij de aanvang voorkomen worden.

De heer *Francis Vermeiren* begrijpt de heer Maes niet goed wanneer die pleit tegen interimjobs voor

gemeentepersoneel. De spreker verwerpt een doctrinaire benadering en vindt dat interimopdrachten moeten kunnen. Voor tijdelijke opdrachten kan interimarbeid zeker een oplossing bieden. Er zijn dus ook positieve elementen aan verbonden.

De heer Vermeiren vraagt aandacht voor de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de burgemeester. Hij verwijst naar een in voorbereiding zijnde resolutie in dat verband. Hoewel het hier gaat om een federale materie vraagt hij de minister om de mogelijke problemen van de burgemeesters te inventariseren. Een ervan is de problematiek van de onverzekerbaarheid. Op dit moment vindt men de nodige kapitalen niet meer op de markt om de verantwoordelijkheid van de burgemeester in te dekken. De spreker verwijst naar de aansprakelijkheid en veroordeling van de burgemeester van Damme die te kort zou zijn geschoten door op een bepaald rondpunt niet voor voldoende verlichting te hebben gezorgd. Tezelfdertijd vragen verenigingen aan de gemeenten en de burgemeesters om de openbare verlichting uit te doen naar aanleiding van de Nacht van de Duisternis. De spreker vraagt om hierover na te denken, al is het dan een federale materie.

De heer *Johan Sauwens* verwijst naar een verklaring van de minister dat de rechtspositieregeling van het personeel van de lokale besturen voor 1 januari 2008 in orde zou zijn. Indien de overheid als werkgever nog concurrentieel op de arbeidsmarkt wil kunnen optreden, is dit van kapitaal belang. Tal van functies raken niet ingevuld omdat men de mensen niet voldoende kan betalen. Dit geldt zowel voor staffuncties als voor technische functies op een lager niveau. De overheid wordt op die manier het eerste slachtoffer van de krapte op de arbeidsmarkt. De Vlaamse ministeries kampen overigens met hetzelfde probleem als de lokale besturen. De rechtspositieregeling moet de lokale besturen de kans geven een aantal jaren anciënniteit in rekening te brengen en dergelijke. Op die manier kan men komen tot een verloning die competitief is met wat in de privésector aan dergelijke werknemers wordt betaald.

De heer *Jan Verfaillie* heeft begrepen dat de federale wetgever een wetgevend initiatief zou moeten nemen om de positie van de VVSG binnen de onderhandelingen over de rechtspositieregeling veilig te stellen. De VVSG moet als verdediger van de lokale besturen in optimale omstandigheden aan de onderhandelingen kunnen deelnemen. Het kan niet de bedoeling zijn dat als één vakbond een samenwerkingsakkoord

dat op vrijwillige basis tot stand is gekomen opzegt, de VVSG niet meer aan de onderhandelingstafel wordt uitgenodigd.

De *minister* neemt er akte van dat interimarbeid ideologisch moeilijk ligt bij de fractie van de heer Maes. Persoonlijk is hij van oordeel dat interimwerk soms een manier is om mensen aan vast werk te helpen. Het is vaak een opstap om gemakkelijker iemand aan te werven, ook al is het met de gedachte die tijdelijk in dienst te nemen. Als de persoon met een interim-contract goed meevalt en een toegevoegde waarde betekent voor de organisatie, krijgt die soms de kans om te blijven.

De minister doet opmerken dat het debat over de dubbele handtekening van secretaris en financieel beheerder eigenlijk is uitgeput. Het lijkt hem gezond dat de ontvanger niet dezelfde is als de betaler en het verwondert hem dat men hier nog durft aan twijfelen. Er zijn allerlei soorten relaties mogelijk maar uiteindelijk heeft de mate van samenwerking meestal enkel met de karakters te maken. Dat de ontvanger functioneert als hoofd van de financiële dienst, onder het gezag van de secretaris, is een gezonde structuur vanuit het oogpunt van organisatie en bedrijfsvoering. De secretaris moet als hoofd van de organisatie een impact hebben op de financiële dienst.

De rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel wordt begin december in de ministerraad besproken. Dat is nodig om lokaal een performant personeelsbeleid te kunnen voeren, al was het maar om de anciënniteit van de privésector voluit mee te nemen. Het gaat niet alleen over informatici en topfuncties, maar vooral over functies in de technische dienst, bijvoorbeeld mensen die voorman zijn geweest bij een privéaannemer. Die willen wat minder werken en een beetje inleveren op hun loon, maar niet al hun anciënniteit verliezen. Die mensen zijn gewoon om werk te organiseren, te werken onder druk en kwaliteit te leveren. Vaak zijn het geen diplomafetisjisten, hebben ze een opleiding A3-mechanica en zijn ze beginnen werken op een werf. Ze hebben zich al doende bijgeschoold en eventueel wat avondschoon gevolgd. Zulke mensen zouden goed van pas komen in een gemeentelijke technische dienst. Daar zijn ze onbetaalbaar met hun ervaring en motivatie. Nu kan dat gemakkelijker omdat ze hun anciënniteit kunnen meenemen en er minder wordt gekeken naar hun diploma. Voor de overheid zijn die mensen van onschatbare waarde. Met de nieuwe rechtspositieregeling is dus wel wat mogelijk.

2.7. Agentschap voor Binnenlands Bestuur

De heer *Jacky Maes* geeft de communicatiekanalen van ABB, de webstek en het tijdschrift, een pluim. Hij zou evenwel nog meer initiatieven voor de raadsleden willen zien. Beginnende mandatarissen met kleine vragen zouden onmiddellijk of toch zeker dezelfde dag nog een antwoord moeten kunnen krijgen.

De heer *Marnic De Meulemeester* vindt de vorming van mandatarissen en ambtenaren bij de lokale en de provinciale besturen een goede zaak. De managementopleidingen voor mandatarissen en topambtenaren hebben hun doel niet gemist. Het introductieprogramma voor nieuwverkozen mandatarissen wordt als positief ervaren. De spreker vindt wel dat nieuwelingen niet aan hun lot mogen worden overgelaten en dat er een vorm van permanente vorming voor de nieuwe en de andere mandatarissen moet zijn.

Het ABB communiceert op een goede manier met de raadsleden. Men zou wel de mogelijkheid moeten onderzoeken om de in gemeenten veelvuldig voorkomende problemen in een korte, door ieder raadslid automatisch te ontvangen, nieuwsbrief toe te lichten.

De *minister* stelt dat het agentschap klaarstaat voor elke vraag en iedereen helpt. De informatie is overvloedig en veelzijdig, zowel in dossiers als op de website. Soms krijgt het ABB een vraag waarbij het antwoord dan 's avonds door de oppositie op een gemeenteraad op tafel wordt gegooid. Men vertelt daar dan dat men het ABB heeft gebeld en dat het helemaal niet akkoord ging met de gang van zaken. Mensen formuleren het antwoord van ABB echter vaak in hun eigen taal waardoor het heel anders gaat klinken. Bovendien klopt hun vraag soms niet eens met de realiteit op het terrein. Men kan dan ongewild in conflict komen als men de administratie als een soort gezagsargument gaat hanteren. De jongste jaren levert het agentschap enorme inspanningen om te evolueren naar meer ondersteuning en coaching. Dat wil echter niet zeggen dat ABB een soort noodnummer is aan wie men van alles en nog wat kan vragen. Voor men het weet, organiseert men dan zijn eigen onwerkbaarheid.

De minister merkt nog op dat de elektronische nieuwsbrieven thematisch zijn. Ze verschijnen om de zoveel dagen. Ze zijn nuttig voor lokale besturen en andere geïnteresseerden. Ook de ministeriële omzendbrieven vindt men op de website van ABB.

2.8. Beleid in de Vlaamse Rand

De heer *Joris Van Hauthem* verwijst naar de passage in de beleidsbrief waaruit blijkt dat de Vlaamse Regering niet van plan is om de reeds genomen maatregelen voor de vernederlandsing van het straatbeeld terug te schroeven in functie van de resultaten van de studie-Veny. De spreker vraagt waarom de minister bij professor Veny eigenlijk een studie besteld heeft over de validatie van de aanbevelingen van professor Boes inzake de vernederlandsing van het straatbeeld in de Vlaamse Rand. Welke maatregelen zouden er dan moeten worden terugged Schroefd? Veel maatregelen ter uitvoering van de studie-Boes over de vernederlandsing van het straatbeeld zijn er immers niet geweest, tenzij misschien bij De Lijn. Van bij zijn aantreden heeft de minister gezegd dat de maatregelen van de studie-Boes juridisch betwist werden. De minister zou iemand aanstellen om dat te bewijzen en dat is dan ook gebeurd. Professor Veny had als enige opdracht alles wat professor Boes heeft voorgesteld, juridisch onderuit te halen.

De *minister* antwoordt dat professor Veny de studie heeft uitgevoerd omdat geen enkele jurist met enige autoriteit, of het nu huisadvocaat Bart Staelens is of de juristen van ABB of om het even welke professor, de conclusies van professor Boes bijtreedt, al valt niemand graag openlijk een collega af. Wat Boes betreft, wil niemand schriftelijk getuigen dat hij dat een goede stelling vindt.

2.9. Erkenning islamitische eredienst

De heer *Wim Van Dijk* merkt op dat de ondervoorzitter van de Moslimexecutieve begin september in opspraak is gekomen, en dat ook de executieve zelf in het kader van een gerechtelijke procedure in verdenking werd gesteld als rechtspersoon. De Moslimexecutieve werd in dat proces onder curatele geplaatst van Justitie en er ontstond zich een interne strijd, die tot gevolg had dat tien van de zeventien leden aan de dijk werden gezet. De problemen in het orgaan worden volgens de spreker structureel van aard. Er waren al problemen van in het begin. Een aantal leden werd aangemaand te vertrekken omdat ze banden hadden met fundamentalistische organisaties. Het is niet de eerste keer dat mensen daar in een gerechtelijk onderzoek verzeild geraken.

De spreker betreurt het dat de Moslimexecutieve in allerlei procedures verwickeld is geraakt want zij

speelt een rol als representatief orgaan in het kader van het decreet op de materiële organisatie en de werking van de erkende erediensten en zij speelt ook een rol bij religieuze aangelegenheden, zoals de aanstelling van imams.

De spreker vraagt in welke mate dat orgaan nog representatief is. In de pers is sprake van een machts-greep van de ene nationaliteit over de andere. Is het nog opportuun om met dat orgaan samen te werken in het kader van het decreet op de erediensten?

De heer Van Dijk stelt dat Vlaams Belang van in het begin tegen het Eredienstendecreet was omdat men de creatie van een islamitische zuil en een verdere segregatie van die geloofsgemeenschap vreesde. Voor de inburgering zou dat een slechte zaak zijn. Hij merkt verder op dat de erkenningsronde van de lokale islamitische gemeenschappen een knoeiboel is geworden. De lokale overheden zijn inderdaad bij uitstek geschikt om advies te geven over de erkenningsaanvraag. Ze zijn veel meer dan de administratie op de hoogte van de lokale islamitische gemeenschappen en dus goed geplaatst om die dossiers te toetsen, op voorwaarde dat ze hun taak ernstig nemen. Ze moeten die toetsing doen op basis van criteria van het decreet en de omzendbrief.

De spreker vreest dat die toetsing niet overal ernstig is gebeurd. De dossiers werden integendeel het voorwerp van politiek getouwtrek in plaats van een objectieve beoordeling. De moskee in Waregem werd door de gemeente positief beoordeeld, terwijl de provincie dat niet deed. De provincie heeft het dossier aan de objectieve criteria getoetst, maar de gemeente heeft allerlei argumenten van politieke aard ingeroepen. Over twee moskeeën in Antwerpen gaf de provincie eerst een negatief advies, de stad een positief. Ook daar was in de meerderheid van Antwerpen een grote discussie gaande. Open Vld verklaarde dat het positieve advies een stad als Antwerpen onwaardig zou zijn. Bovendien gaf de provincie een negatief advies omdat sommige stukken ontbraken in het dossier. Die ontbrekende stukken werden na het negatieve advies alsnog bezorgd. Kan dat wel? De Moslimexecutieve benadrukt wel dat die stukken in het oorspronkelijke dossier staken. Waar ligt dan de fout?

De Oost-Vlaamse provincieraad moest een dossier beoordelen, maar de meerderheid raakte het niet eens. De provincieraad heeft dan een uitstel goedgekeurd. Toen werd opgemerkt dat daardoor een gunstig advies werd verleend omdat de termijn

ondertussen was verstreken, probeerde men opnieuw te stemmen, wat juridisch onmogelijk was. De spreker besluit hieruit dat de procedure niet overal even ernstig werd genomen. De dossiers werden het voorwerp van politiek gehakketak, maar ze zijn ook objectief niet overal in orde, hoewel de adviezen dat wel laten vermoeden. De imam van de islamitische geloofsgemeenschap in Hasselt woont in Luik. Er wordt wel gezegd dat hij binnenkort verhuist, maar hij komt van Marseille en woont in Luik. Hij verstaat, laat staan spreekt, geen woord Nederlands. Zijn preken worden wel vertaald op de website geplaatst. Dat lijkt niet in overeenstemming met de taalvoorwaarde, maar toch oordeelde de Hasseltse gemeenteraad dat dit dossier zonder problemen kon passeren.

In Hasselt, Heusden en Waregem is sprake van gescheiden gebedsruimtes voor mannen en vrouwen. Men zou kunnen zeggen dat die mensen zelf moeten kunnen beslissen hoe ze hun gebouwen indelen. Indien men echter wil komen tot een Europese islam, een concept waar de spreker niet maar de minister wel in gelooft, dan moet men consequent zijn en dit afwijzen.

De heer Van Dijk vraagt hoe de minister de adviezen zal beoordelen, nu blijkt dat niet elke lokale overheid zich even ernstig van haar taak heeft gekwet. Zal de minister zijn eigen criteria handhaven tegen politieke druk in? Moet de procedure niet worden herzien? Het is logisch dat men de plaatselijke besturen naar hun mening en advies vraagt, op voorwaarde dat ze objectief te werk gaan. Dat is echter niet gebeurd. Hoe staat het met de adviezen die door de Staatsveiligheid moeten worden verstrekt?

De heer Johan Sauwens voelt geen behoefte om de gebedsruimtes voor mannen en vrouwen te bespreken in het parlement. Hij gelooft in de scheiding tussen kerk en staat.

De *minister* verklaart dat hij de procedure streng zal volgen. Het zijn de lokale moskeeën die aan de criteria moeten voldoen en niet de Moslimexecutieve. Het is de Vlaamse Regering die erkent en men zal de criteria op een correcte manier toepassen. Het is een van de weinige dossiers waarvoor zoveel adviezen worden gevraagd van de lokale besturen, de provinciebesturen, de staatsveiligheid. Men zal dat in zijn geheel en op een rechtvaardige manier beoordelen. De minister vindt het echter niet gepast uitspraken te doen over dossiers waarvoor nog een erkenningprocedure loopt.

De heer *Wim Van Dijk* kan de minister begrijpen dat hij niet op concrete dossiers wil ingaan. Hij zal de minister daar op het gepaste moment opnieuw over ondervragen. Hij merkt nog op dat de Moslimexecutieve decretaal wel degelijk een rol speelt. Men kan dan ook niet onverschillig staan tegenover wat daar gebeurt. Voor een goede uitvoering van het decreet is het tot slot nodig dat de lokale overheden hun werk doen. De spreker vreest dat ze dat niet allemaal hebben gedaan.

De *minister* antwoordt dat iedereen dat op zijn eigen manier interpreteert.

2.10. Ontmoetingscentra voor de verenigingen voor vrijzinnigen

De heer *Jacky Maes* vraagt hoeveel initiatieven de gemeenten de afgelopen jaren hebben genomen op dit vlak. Moet niet worden nagegaan of er geen initiatieven moeten worden genomen, onafhankelijk van het gevoerde gemeentelijke beleid, door gemeenten die niet onmiddellijk ontstaan voor vrijzinnige centra? Is 30 percent betoelaging voor infrastructuurwerken wel voldoende? Volgens de spreker boekt men bestendig een overschot op de betoelaging. Als de gelden er zijn, zou een stimulans vanwege de minister gericht aan de gemeenten die geen initiatieven nemen, hen kunnen aanzetten om het wel te doen.

De *minister* wil iedereen geven wat hem toekomt maar hij moet ook vaststellen dat de behoefte aan een vrijzinnig ontmoetingscentrum niet altijd even groot is. Vrijzinnigen kunnen vandaag overal terecht voor hun ontmoetingen en feesten, bijvoorbeeld in de culturele centra. Men zou dat misschien nog meer kunnen stimuleren maar de verenigingen kennen de regelgeving en subsidiëringsprocedures perfect. Men moet er ook rekening mee houden dat een eigen vrijzinnige infrastructuur om permanente activiteiten en samenkomsten vraagt. De minister heeft bijvoorbeeld enkele jaren geleden het vrijzinnig ontmoetingscentrum in Maaseik geopend. Daar staat nu een mooi gebouw, maar het staat vaak leeg. Men zou er eigenlijk een programmator moeten zetten om daar permanent activiteiten te ontwikkelen. Maar dat is niet evident, ook gelet op het feit dat er al allerlei activiteiten kunnen worden gehouden in culturele centra en dergelijke.

De heer *Jacky Maes* meent dat vrijzinnigen voor hun ontmoetingen niet afhankelijk mogen zijn van het gemeentebestuur.

De *minister* vraagt of er dan gemeentebesturen zijn die vrijzinnige bijeenkomsten afremmen.

De heer *Jacky Maes* repliceert dat het niet zozeer gaat over het afremmen van bijeenkomsten, maar wel over het feit dat er door de gemeenten geen initiatieven worden genomen.

3. INDICATIEVE STEMMING

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 (bevoegdheid Binnenlands Bestuur van minister Keulen) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Dirk DE COCK

Kurt DE LOOR

Marnic DE MEULEMEESTER
